

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**Ekonomická fakulta
Katedra ekonomiky**

Studijní program: 6208 N Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**Srovnání životní úrovně a sociálních jistot obyvatel
v České republice a ve Francii**

Vedoucí diplomové práce

doc. Ing. Martin Macháček, Ph.D.

Autor

Bc. Michala Lorencová

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdánému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikovaných prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum: 25.4.2011

Michala Lorencová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu diplomové práce doc. Ing. Martinu Macháčkovi, Ph.D. za jeho rady, připomínky a komentáře. Dále děkuji paní Mgr. Elišce Langrové za pomoc při získávání informací a podkladů

Obsah

1.	Úvod	12
2.	Sociální ochrana v České republice.....	15
2.1	Sociální pojištění.....	15
2.2	Státní sociální podpora	16
2.3	Sociální péče	16
3.	Státní sociální podpora v České republice.....	17
3.1	Legislativní úprava státní sociální podpory	17
3.2	Vymezení pojmu	18
3.2.1	Životní a existenční minimum	18
3.2.2	Minimální a průměrná mzda.....	20
3.2.3	Příjem.....	21
3.2.4	Oprávněná osoba.....	21
3.2.5	Nezaopatřené dítě	21
3.2.6	Společně posuzované osoby (rodina)	22
3.2.7	Nepříznivý zdravotní stav	23
4.	Sociální ochrana ve Francii	24
4.1	Sociální pojištění.....	24
4.2	Státní sociální podpora	26
4.3	Státní sociální péče.....	27
5.	Státní sociální podpora ve Francii	28
5.1	Legislativní úprava státní sociální podpory	28
5.2	Vymezení pojmu	29

5.2.1	Minimální mzda.....	29
5.2.2	Průměrná mzda	30
5.2.3	Příjem.....	30
5.2.4	Oprávněná osoba.....	31
5.2.5	Nezaopatřené dítě	31
6.	Cíl a metodika práce	32
6.1	Cíl.....	32
6.2	Metodika a data	32
7.	Dávky státní sociální podpory	34
7.1	Dávky státní sociální podpory v České republice	34
7.1.1	Přídavek na dítě	35
7.1.2	Sociální příplatek	36
7.1.3	Příspěvek na bydlení	38
7.1.4	Rodičovský příspěvek.....	40
7.1.5	Druhy dávek pěstounské péče.....	44
7.1.6	Porodné	48
7.1.7	Pohřebné	49
7.2	Státní sociální dávky vyplácené CAF ve Francii	49
7.2.1	Příspěvky určené rodinám s dětmi.....	50
7.2.1.1	Přídavky na malé děti	50
7.2.1.2	Rodinné přídavky	58
7.2.1.3	Přídavek na doplnění rodinného příjmu.....	59
7.2.1.4	Příspěvek na začátek školního roku.....	60
7.2.1.5	Denní dávky rodičovské přítomnosti.....	60
7.2.1.6	Příspěvek na podporu rodiny	62

7.2.1.7	Pomoc při vymáhání alimentů	62
7.2.1.8	Důchodové pojištění rodičů v domácnosti.....	63
7.2.2	Příspěvky na bydlení.....	64
7.2.2.1	Příspěvek na bydlení	64
7.2.2.2	Individuální pomoc při získávání ubytování	65
7.2.2.3	Příspěvek při přestěhování	65
7.2.2.4	Půjčka na zlepšení bydlení.....	66
7.2.2.5	Půjčka na zlepšení bydlení pro příchod dítěte do rodiny	67
7.2.3	Příspěvky vzájemné solidarity a pomoci	67
7.2.3.1	Příspěvek na vzdělání zdravotně postiženého dítěte.....	67
7.2.3.2	Příspěvek pro zdravotně postižené dospělé	69
7.2.3.3	Důchodové pojištění rodičů starající se o zdravotně postiženou osobu ...	70
7.2.3.4	Příjmy aktivní solidarity	71
8.	Porovnání nároků na dávky českých a francouzských rodin.....	73
8.1	Samostatně žijící osoba s nízkým příjmem	73
8.2	Bezdětná rodina.....	74
8.3	Rodina s malým dítětem.....	75
8.4	Rodina s dvěma dětmi	77
9.	Závěr	80
10.	Summary.....	83
11.	Přehled použité literatury	84
	Seznam příloh	91

1. Úvod

Vyspělost státu se běžně posuzuje podle makroekonomických ukazatelů jako jsou hrubý domácí produkt, obchodní bilance, míra inflace či nezaměstnanosti. Vyspělost státu lze hodnotit také podle životní úrovně jeho obyvatel a sociálního zabezpečení občanů. Právě tento ukazatel vypovídá nejvíce o tom, jaký je skutečný životní standard občanů dané země a jak je o ně postaráno v případě nepříznivé životní situace. Vyspělé země vynakládají nemalé částky ze státních rozpočtů na zajištění základních potřeb a důstojného způsobu života svých občanů s nedostatečnými příjmy.

Tato práce se nezabývá profinancováním vyplácení dávek státní sociální podpory, ale je zaměřena na prorodinnou politiku v oblasti státní sociální pomoci rodinám, zejména s nezaopatřenými dětmi, a dávkami pro ně určenými. Jedná se o velmi úzký pohled, který se nezaobírá širšími souvislostmi, jakými jsou administrativní náročnost vyplácení a spravování jednotlivých dávek nebo zpracovávání podaných žádostí o státní sociální dávku. Práce zkoumá příjmy i výdaje občanů a porovnává ekonomickou úroveň obyvatelstva s ohledem na státní sociální dávky, které jsou občanům vypláceny, a to z pohledu žadatele o státní sociální podporu.

Cílem je srovnat ekonomickou úroveň obyvatelstva v České republice a ve Francii s přihlédnutím k státem poskytované pomoci k dosažení této úrovně. Vzhledem k rozsáhlé problematice sociálního zabezpečení a šíři zajišťovaných dávek především ve Francii je tato práce zaměřena hlavně na státní sociální příspěvky vyplácené rodinám s nezaopatřenými dětmi a párem chystajícím se na založení rodiny.

První část práce je věnována vymezení státní sociální ochrany v České republice a ve Francii a její legislativní úpravě, která se formovala v obou zemích odlišně s ohledem na jejich historický vývoj. Nejdůležitějším právním předpisem upravující problematiku státní sociální podpory v České republice je zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Ve Francii představuje hlavním právní předpis zabývající se touto oblastí zákoník o sociální činnosti a rodině (Code

de l'action sociale et des familles). V první části práce jsou také definovány základní pojmy týkající se sociální a ekonomické problematiky států. Jedná se zejména o různou právní formulaci konceptu nezaopatřeného dítěte, oprávněné osoby a rozhodného příjmu, který je ve Francii posuzován za jiné období než v České republice.

Ve druhé části jsou vyjmenovány státní sociální dávky v České republice podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a státní sociální dávky ve Francii poskytované pokladnami rodinných přídavků, tzv. CAF (Caisse d'allocations familiales). Jak již bylo zmíněno, problematika sociálního zabezpečení a vyplácení státních sociálních dávek je značně rozsáhlá a ve Francii navíc i poměrně komplikovaná. Je to zejména proto, že francouzská legislativa nerozlišuje tak striktně pojmy státní sociální péče (l'action sociale) a státní sociální podpory (l'aide sociale) jako česká právní úprava. V mnohých případech dochází k vzájemnému prolínání těchto termínů, a proto je ve Francii poskytováno mnoho dávek, jejichž podstata hraničí mezi formou sociální péče a sociální podpory. Z tohoto důvodu jsou v této práci uvedeny pouze přídavky vyplácené CAF, které jsou primárně určeny pro rodiny s nezaopatřenými dětmi, a na další státní sociální dávky poskytované ve Francii není brán zřetel.

Praktická část je věnována výši jednotlivých státních sociálních dávek v České republice a ve Francii pro rok 2011. Zaobírá se nejenom způsobem výpočtu peněžité částky dávky státní sociální podpory, ale také podmínkami pro získání nároku na její výplatu. Francouzské státní sociální dávky jsou rozděleny na tři okruhy, a to na příspěvky určené rodinám s dětmi, příspěvky na bydlení a příspěvky vzájemné solidarity a pomoci. Praktická část obsahuje také příklady konkrétních ekonomických situací českých a francouzských rodin s různě starými nezaopatřenými dětmi. Jsou zde uvedeny měsíční příjmy a výdaje domácností a pro každou rodinu je spočítána výše státní sociální podpory, na kterou může uplatnit svůj nárok. Pro úplnost je v praktické části nastíněna též ekonomická situace českého a francouzského absolventa vysoké školy, kteří žijí sami a hledají uplatnění na trhu práce, a jejich nárok na státní sociální podporu. Případ absolventů byl vybrán záměrně, protože absolventi nemají nárok na podporu v nezaměstnanosti a jejich příjmy tudíž nedosahují

ani životního minima. Zároveň je zde také uvedena ekonomická situace českého a francouzského mladého páru, které se teprve chystají založit rodinu. Tento příklad zachycuje současnou ekonomickou úroveň budoucí rodiny a uvádí, jak se teoreticky změní příjem domácnosti po narození dítěte a jakou státní podporu může rodina obdržet.

2. Sociální ochrana v České republice

Občané České republiky jsou zabezpečení třemi systémy sociální ochrany:

1. Sociálním pojištěním
2. Státní sociální podporou
3. Sociální péčí

2.1 Sociální pojištění

Sociální pojištění zahrnuje takové sociální situace, na které je možné se předem připravit ve smyslu odložení části finančních prostředků k řešení budoucí sociální situace. Do systému patří pojištění v nezaměstnanosti, pojištění nemocenské a pojištění důchodové.¹

Sociální pojištění je financováno z příspěvků zaměstnanců, zaměstnavatelů a státu. Každá výdělečně činná osoba v ČR je pojištěna u České správy sociálního zabezpečení. Je zákonnou povinností zaměstnavatele odvádět z platu zaměstnance příspěvek na sociální pojištění. Z hrubého platu zaměstnance strhává pro tyto účely 6,5%. Zaměstnavatel sám platí za zaměstnance sociální pojištění ve výši 25% jeho hrubého platu.²

¹ *Státní sociální podpora: stručný průvodce dávkami státní sociální podpory.* Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2005. 69 s. ISBN 80-86878-28-7.

² Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Česká republika, životní a pracovní podmínky.* [online]. [cit. 10.1.2001]. Dostupný na WWW:<http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/cesko#kap%205.2>.

2.2 Státní sociální podpora

Státní sociální podpora je systém, z něhož se poskytují státní sociální dávky určené především pro děti nebo rodiny s dětmi a v některých dalších situacích. Náklady na státní sociální podporu hradí v celém rozsahu stát ze státního rozpočtu. Stát hradí nejen náklady na dávky samotné, ale i náklady vznikající v souvislosti s řízením na tyto dávky.³

Tato práce je zaměřena především na tento systém státní ochrany, jehož jednotlivé dávky budou podrobněji rozebrány v následujících kapitolách.

2.3 Sociální péče

Sociální péčí stát zajišťuje pomoc občanům, jejichž životní potřeby nejsou dostatečně zabezpečeny příjmy z pracovní činnosti, dávkami důchodového nebo nemocenského zabezpečení, popř. jinými příjmy, a občanům, kteří ji potřebují vzhledem k svému zdravotnímu stavu nebo věku, anebo kteří bez pomoci společnosti nemohou překonat obtížnou životní situaci nebo nepříznivé životní poměry. Sociální péče zahrnuje peněžité dávky, věcné dávky, ústavní péči, pečovatelskou službu apod.⁴

³ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. s. 15. ISBN 978-80-7263-467-5.

⁴ *Státní sociální podpora: stručný průvodce dávkami státní sociální podpory*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2005. s. 9. ISBN 80-86878-28-7.

3. Státní sociální podpora v České republice

V předchozí kapitole byly vyjmenovány tři základní pilíře sociální ochrany v České republice. Tato kapitola se podrobněji zaobírá jedním z nich, a to státní sociální podporou. Následující dvě podkapitoly jsou věnovány přehledu základní legislativy upravující problematiku státní sociální podpory a definici důležitých pojmu.

3.1 Legislativní úprava státní sociální podpory

Systém státní sociální podpory vznikl v roce 1995 a byl zakotven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, nabyl účinnosti částečně datem 1. října 1995 (dávky poskytované bez ohledu na výši příjmu) a v plném rozsahu dnem 1. ledna 1996. Od této doby byl zákon již několikrát novelizován. Jednou z nejrozsáhlejších novel byl zákon č. 242/1997 Sb., kterým došlo k zásadním změnám v dosavadní právní úpravě.⁵

Cílem většiny novel zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, je upřesnění některých ustanovení v návaznosti na poznatky z praxe a též zavedení změn zaměřených na zjednodušení právní úpravy jak z hlediska osob uplatňujících nárok na některou z dávek, tak z hlediska úřadů poskytujících tyto dávky.

Ke změně v poskytování dávek státní sociální podpory došlo též v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie dne 1. května 2004. Tímto dnem začalo mít ve státní sociální podpoře přednost právo Evropské unie před vnitrostátním právem. Především se jedná o posuzování občanů členských států Evropské unie a jejich rodinných příslušníků ve vztahu k některým dávkám, tak jako by šlo o občany České republiky, a to s použitím příslušné právní úpravy a výkladů nařízení Evropské unie, zejména Nařízení 1408/71 a Nařízení 1612/68. Tato nařízení jsou pro orgány odpovědné za provádění státní sociální podpory přímo závazná a bezpodmínečně

⁵ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

aplikovatelná. Odchylinky se týkají hlavně posuzování podmínky hlášení k pobytu na území České republiky, výplaty dávek, řízení o dávkách apod.⁶

Na zákon o státní sociální podpoře navazují následující právní předpisy:

- Zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 207/1995 Sb., kterou se stanoví stupně zdravotního postižení a způsoby jejich posuzování pro účely dávek státní sociální podpory, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 183/1998 Sb., kterou se stanoví, které další studium, popřípadě výuka se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považuje za studium na středních nebo vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (SSP- stručný průvodce)
- Zákon ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, na jehož ustanovení vymezující příjmy se zákon č. 117/1995 Sb. odvolává
- Zákon ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.⁷

3.2 Vymezení pojmu

Tato podkapitola nás seznámí s vymezením některých základních pojmu, které jsou důležité pro správné pochopení a interpretaci praktické části této práce.

3.2.1 Životní a existenční minimum

Životní a existenční minimum je stanoveno v zákoně č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Životní minimum plní rozhodující úlohu při posuzování hmotné

⁶ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. s. 8-9. ISBN 978-80-7263-467-5.

⁷ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

nouze i jako sociálně-ochranná veličina. Životní minimum je definováno jako minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Odlišnost základních životních potřeb nezaopatřených dětí podle věku a ostatních osob v domácnosti je různě odstupňována. Vedle životního minima je z důvodu větší motivace zaveden pro dospělé osoby v hmotné nouzi institut existenčního minima. Existenční minimum představuje minimální hranici peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Existenční minimum nelze použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let. Životní minimum ani existenční minimum nezahrnují nezbytné náklady na bydlení.⁸

Výši životního a existenčního minima stanovuje vláda nařízením. Vláda je zmocněna zvyšovat částky životního a existenčního minima od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne ve stanoveném rozhodném období 5 %.⁹

Částky životního minima platné k 1. lednu 2011 jsou uvedeny v tabulce 1. Měsíční hranice existenčního minima byla k 1. lednu 2011 stanovena ve výši **2 020 Kč**.

⁸ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Životní a existenční minimum*. [online]. [cit. 10.1.2011]. Dostupný na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/zivotni_min>.

⁹ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Životní a existenční minimum*. [online]. [cit. 10.1.2011]. Dostupný na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/zivotni_min>.

Tabulka 1: Měsíční částky životního minima k 1. lednu 2011 v Kč

Pro jednotlivce	3 126
Pro první dospělou osobu v domácnosti	2 880
Pro druhou a další dospělou osob v domácnosti	2 600
Pro nezaopatřené dítě ve věku do 6-ti let	1 600
Pro nezaopatřené dítě ve věku od 6-ti let do 15-ti let	1 960
Pro nezaopatřené dítě ve věku od 15-ti let do 26-ti let	2 250

Zdroj: MPSV

Životní minimum tvoří součet všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

3.2.2 Minimální a průměrná mzda

Minimální mzda je nejnižší přípustná výše odměny za práci v pracovně-právním vztahu. Základní právní úprava minimální mzdy je stanovena zákoníkem práce (zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Výši základní sazby minimální mzdy, dalších sazeb minimální mzdy odstupňovaných podle míry vlivů omezujících pracovní uplatnění zaměstnance a podmínky pro poskytování minimální mzdy stanovuje nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě. V roce 2011 činí výše hrubé minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin **8 000 Kč** za měsíc nebo **48,10 Kč** za hodinu.¹⁰

Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 byla průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtený počet zaměstnanců v celém národním hospodářství **23 951 Kč**.¹¹

¹⁰ Portál Superkariera: *Finance: minimální mzda*. [online]. Vydáno 1.2. 2011. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW:<<http://www.superkariera.cz/poradna/pracovni-pravo/finance-minimalni-mzda.html>>.

¹¹ Portál Českého statistického úřadu: *Průměrná měsíční hrubá mzda 2000 – 2010*. [online]. [cit. 20.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/csu/dyngrafy.nsf/graf/mzda_v_kc>.

3.2.3 Příjem

Příjem pro posouzení nároku na dávky státní sociální podpory se stanoví jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období, kterým je kalendářní rok či kalendářní čtvrtletní. Tento měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období označuje zákon jako rozhodný příjem. Zároveň zákon stanovuje, že měsíční průměr příjmů rodiny se stanoví jako součet jednotlivých měsíčních průměrů osob, u nichž se příjem po stanovení rozhodného příjmu zjišťuje. Při stanovení okruhu příjmů vychází zákon o státní sociální podpoře ze zákona o daních z příjmu.¹²

3.2.4 Oprávněná osoba

Nárok na dávky má pouze fyzická osoba a s ní společně posuzované osoby, které jsou hlášeny k trvalému pobytu na území České republiky, a občané Evropské unie, krytí Nařízením Rady (EEC) 1408/71 a 1612/68. U cizince se za trvalý pobyt na území České republiky považuje pobyt po uplynutí 365 dní ode dne hlášení k pobytu. Do doby 365 dnů pobytu na území České republiky se nezapočítává doba, kdy je osoba žadatelem o udělení azylu ubytovaným v pobytovém středisku Ministerstva vnitra. Od roku 2008 dávky státní sociální podpory náleží rovněž dalším osobám uvedeným v zákoně o státní sociální podpoře, které nemají na území České republiky trvalý pobyt.¹³

3.2.5 Nezaopatřené dítě

Za neopatřené dítě se vždy považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a to bez ohledu na další skutečnosti, jako je věk dítěte, jeho zdravotní stav apod.

¹² BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. s. 23. ISBN 978-80-7263-467-5.

¹³ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Obecné informace*. [online]. [cit. 12.1.2011]. Dostupné na WWW: <<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/obecne>>.

Po skončení povinné školní docházky však už dítě, aby je bylo možno považovat za nezaopatřené, musí splňovat podmínky stanovené zákonem. Musí splňovat buď podmínu soustavné přípravy na budoucí povolání, nebo musí existovat určité zdravotní důvody, pro které se nemůže připravovat na budoucí povolání nebo nemůže vykonávat výdělečnou činnost. Při trvání uvedených důvodů se pak dítě považuje za nezaopatřené nejdéle do dosažení věku 26 let. Dítě, které je poživatelem plného invalidního důchodu, se nepovažuje pro účely dávek státní sociální podpory za nezaopatřené dítě.¹⁴

3.2.6 Společně posuzované osoby (rodina)

Jako rodinu zákon označuje osobu oprávněnou a osoby společně s ní posuzované. Za rodinu se vždy považuje samo nezaopatřené dítě, které je v plném přímém zaopatření ústavu pro péči o dítě nebo mládež. Zákon jiným způsobem vymezuje okruh společně posuzovaných osob pro nárok na přídavek na dítě a sociální příplatek a jiným způsobem okruh společně posuzovaných osob pro nárok na příspěvek na bydlení.

Pokud jde o příspěvek na dítě a sociální příspěvek, patří mezi společně posuzované osoby vždy nezaopatřené dítě. Jestliže žijí v rodině děti nezaopatřené i děti, které už podmínu nezaopatřenosti nesplňují, přihlíží se k osobám společně posuzovaným jen k dětem nezaopatřeným.¹⁵ Vedle nezaopatřených dětí jsou společně posuzovanými osobami pro nárok na přídavek na dítě a sociální příplatek rodiče nezaopatřených dětí. Přitom za rodiče nezaopatřených dětí se považují nejen vlastní rodiče těchto dětí, ale i jiné osoby, kterým byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, nebo další osoby, o nichž to zákon výslově

¹⁴ BŘESKÁ N., BURDOVÁ E., VRÁNOVÁ L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. s. 63. ISBN 978-80-7263-467-5.

¹⁵ BŘESKÁ N., BURDOVÁ E., VRÁNOVÁ L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. s. 51. ISBN 978-80-7263-467-5.

stanoví.¹⁶ Za společně posuzovanou osobu lze považovat též druhá či družku, pokud žijí s oprávněnou osobou ve společné domácnosti alespoň po dobu tří měsíců.

Za okruh společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na bydlení se považují všechny osoby, které jsou v bytě hlášeny k trvalému pobytu, a to bez ohledu na to, zda spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, či nikoliv.¹⁷

3.2.7 Nepříznivý zdravotní stav

Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se považuje pro účely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok.¹⁸

Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zvyšuje životní náklady rodiny a ovlivňuje tak výši některých dávek státní sociální podpory. Pro oblast státní sociální podpory byla vytvořena klasifikace stupňů zdravotního postižení, která odráží dopad jednotlivých druhů zdravotního postižení na uspokojování běžných životních potřeb posuzované osoby.¹⁹

¹⁶ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. s. 52. ISBN 978-80-7263-467-5.

¹⁷ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

¹⁸ Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, §9

¹⁹ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

4. Sociální ochrana ve Francii

Stejně tak jako v České republice, tak i ve Francii je sociální ochrana zabezpečena třemi systémy:

1. Sociálním pojištěním (L'assurance sociale)
2. Státní sociální podporou (L'aide sociale)
3. Sociální péčí (L'action sociale)

4.1 Sociální pojištění

Sociální pojištění poskytuje základní krytí rizik spojených se ztrátou příjmu v případě nemoci, pracovního úrazu či onemocnění, invalidity, mateřství, stáří a smrti.

Francouzský systém příspěvků na sociální pojištění (les cotisations sociales) je nesmírně složitý. Sazby se liší podle výše mzdy, odvětví či konkrétní profese. Ve Francii existují čtyři základní režimy pojištění podle vykonávané profese:

- základní režim, který zahrnuje většinu zaměstnanců, studentů a rezidentů
- speciální režimy, které zahrnují zaměstnance, kteří nespadají do základního režimu (např. funkcionáři, zaměstnanci drah a energetiky)
- zvláštní režimy pro umělce, obchodníky a řemeslníky
- zemědělský režim pro zemědělce a jejich zaměstnance

Příspěvek na sociální pojištění je strháván z platu zaměstnance a též zaměstnavatel platí sociální pojištění za každého svého zaměstnance.²⁰

²⁰ Francouzský informační portál Vie publique.fr: *Struktura sociální ochrany ve Francii*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.vie-publique.fr/découverte-institutions/finances-publiques/protection-sociale/definition/comment-protection-sociale-est-elle-organisée-france.html>>.

Kromě příspěvku na sociální pojištění ve Francii existují ještě tři sociální daně uvalené na příjem fyzických osob. Patří mezi ně:

1. obecný sociální příspěvek (Contribution social généralisée – CSG), který je uvalen téměř na všechny příjmy s některými výjimkami. Jeho výše se odvíjí od typu příjmu (viz Tabulka 2). V některých případech je tato daň odčitatelnou položkou pro účely daně z příjmu, v jiných ne,
2. deficitní příspěvek sociálního zabezpečení (Contribution au remboursement de la dette sociale – CRDS) je uvalen zpravidla na všechny příjmy, na které je uvalen CSG, ale i na některé další. Jeho sazba je 0,5 % a není odčitatelnou položkou pro základ daně z příjmu.
3. sociální dávka (Prélèvement Sociale) ve výši 2,3 % je uvalena na příjmy z nemovitého majetku a investic. Není odčitatelnou položkou pro výpočet základu daně z příjmu.²¹

²¹ Ekonomický portál Businessinfo: *Pravidla pro podnikání ve Francii*. [online]. [cit. 25.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/francie/pravidla-pro-podnikani-ve-francii/1000421/42824/>>.

Tabulka 2: Sazby sociálních daní pro různé druhy příjmů platné pro rok 2011

	Mzdy a podpora v nezaměstnanosti	Důchody a invalidní důchody	Příjmy z nemovitého majetku a investic
CSG (Contribution sociale généralisée)	7,50 %	6,60 %	8,20 %
CRDS (Contribution au remboursement de la dette sociale)	0,50 %	0,50 %	0,50 %
PS (Prélèvement Sociale)	0 %	0 %	2,30 %
Σ	8 %	7,10 %	11 %

Zdroj: businessinfo.cz

4.2 Státní sociální podpora

Státní sociální podpora ve Francii zahrnuje veškeré dávky vyplacené lidem žijícím v chudobě nebo v extrémní chudobě. Sociální pomoc (*l'aide sociale*) je zaměřena na uspokojení základních potřeb lidí.

Existují tři typy dávek:

- striktní sociální dávky, které představují skutečné transfery přidělené domácnostem nebo jednotlivci bez ekvivalentní náhrady
- dávky sociálních služeb, které zajišťují přístup k sociálním službám zajišťovaným za snížené nebo žádné náklady státem nebo neziskovou organizací

- daňové zvýhodnění, které spočívá v daňových úlevách v souvislosti s věkem nebo konkrétní sociální situací.²²

4.3 Státní sociální péče

Státní sociální péče (*l'action sociale*) zahrnuje všechny prostředky, kterými se společnost snaží udržet svou soudržnost, zejména prostřednictvím právních nebo správních předpisů a opatření na pomoc nejvíce zranitelným jednotlivcům nebo skupinám lidí. Státní sociální péče spočívá ve zlepšení životní situace těchto občanů, získání nebo zachování jejich samostatnosti a pomoci při přizpůsobování se sociálnímu prostředí.

Sociální činnost je založena na dvou principech:

- asistenci a pomoci nejvíce znevýhodněným osobám na základě práva na národní nebo místní solidaritu,
- pojištění ke sdílení rizika, které se řídí sociálním právem.²³

²² DEPRAT, L. *Guide de la protection sociale*. Héricity: Éditions du Puits Fleur, 2006. 344 p. ISBN 2-866739-318-3.

²³ BARBIER, J., THÉRET, B. *Le nouveau système français de protection sociale*. Paris: La Découverte, 2004. 123 p. ISBN 2-7071-3930-0.

5. Státní sociální podpora ve Francii

V předchozí kapitole byly vyjmenovány tři základní pilíře sociální ochrany ve Francii. Tato kapitola se podrobněji zaobírá jedním z nich, a to státní sociální podporou. Následující dvě podkapitoly jsou věnovány přehledu základní legislativy upravující problematiku státní sociální podpory a definici důležitých pojmu.

5.1 Legislativní úprava státní sociální podpory

Podoba francouzského systému sociální ochrany je ovlivněná historickým vývojem sociálního státu, jehož legislativa se začala formovat již ve středověku. Současný systém vznikl v roce 1945, kdy byl nařízením ze dne 4. dubna 1945 uveden v platnost systém sociálního zabezpečení založený na Bismarkovu modelu sociálního pojištění, který byl modifikován národními tradicemi.²⁴

Nejdůležitější legislativní předpis, upravující problematiku státní sociální podpory ve Francii, je od roku 1957 zákoník o rodině a sociální pomoci (*Code de la famille et de l'aide sociale*). V roce 2000 byl tento právní předpis novelizován a přejmenován na zákoník o sociální činnosti a rodině (*Code de l'action sociale et des familles*), ve kterém je zakotveno vše, co se týká rodiny a sociální činnosti státu. Státní sociální dávky jsou definovány ve druhém oddílu novelizovaného zákoníku. *Code de l'action sociale et des familles* se skládá z pěti částí:

1. Obecná ustanovení (*Dispositions générales*)
2. Formy státní sociální pomoci a činnosti (*Différentes formes d'aide et d'action sociale*)

²⁴ HARDY, J., LHUILLIER, J., THÉVENET, A. *Aide sociale aujourd'hui*. Editeur: ESF, 2010. 480 p. ISBN 987-2-7101-1945-6.

3. Rozdělení sociální péče a zdravotně-sociální péče podle zařízení a poskytovaných služeb (Action sociale et médico-sociale mise en oeuvre par des établissements et des services)
4. Činnost sociálních pracovníků (Professions et activités d'accueil)
5. Zvláštní ustanovení aplikovatelná v určitých územních částech (Dispositions particulières applicables à certaines parties du territoire)

Na zákoník o sociální činnosti a rodině navazují následující právní předpisy:

- Zákon o všeobecném zdravotním pojištění z roku 1999
- Zákon o sociální modernizaci z roku 2002
- Zákon Fillon z roku 2003, který upravuje důchodovou reformu
- Zákon o sociální soudržnosti z roku 2005²⁵

5.2 Vymezení pojmu

Tato podkapitola je věnována definici základních pojmu, které jsou důležité pro praktickou část této práce.

5.2.1 Minimální mzda

Salaire minimum de croissance (SMIC), představuje nejnižší přípustnou výši odměny, kterou lze ve Francii obdržet za práci v pracovněprávním vztahu. Výši SMIC stanovuje vláda vždy k 1. lednu. V roce 2011 činí výše hrubé měsíční minimální mzdy

²⁵ Veřejná služba pro šíření práva Legifrance.gouv.fr: *Zákoník o sociální činnosti a rodině*. [online]. [cit. 22.2.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006074069&dateTexte=20080430>>.

pro stanovenou týdenní pracovní dobu 35 hodin **1 365 €** nebo **9,00 €** za hodinu. Čistá měsíční minimální mzda činí **1 073 €**.²⁶

5.2.2 Průměrná mzda

Stanovení průměrné měsíční mzdy (*salaire moyen*) ve Francii je značně obtížné. Při určování výše *salaire moyen* dochází k velkému zkreslení údajů, a proto INSEE (Národní institut statistiky a ekonomických studií) zveřejňuje medián mezd (*salaire médian*), který v roce 2010 činil **1 580 €**.²⁷

5.2.3 Příjem

CAF automaticky spočítá z příjmu, který je přiznáván k dani z mezd a platů, zda má žadatel nárok na dávky sociální podpory. Do příjmů se započítávají příjmy získané v zahraničí, důchody, renty, příjmy z majetku a sociální dávky vyplácené v nezaměstnanosti, nemoci z povolání nebo pracovní neschopnosti způsobené úrazem na pracovišti. Pro získání dávky v roce 2011 se posuzuje příjem žadatele v roce 2009, který se porovná s maximálně možným příjemem, který je stanoven pro získání konkrétní sociální dávky. Vypočtená částka příjmů je platná od 1. ledna do 31. prosince. Ke změně stanovené částky dochází pouze v případě, že v průběhu roku nastane změna v postavení žadatele (ztráta nebo obnovení zaměstnání, sňatek, narození dítěte, úmrtí v rodině atd.).²⁸

²⁶ Portál ministerstva práce, zaměstnanosti a zdraví: *SMIC*. [online]. [cit. 20.2.2011]. Dostupné na WWW:<<http://www.travail-emploi-sante.gouv.fr/informations-pratiques,89/fiches-pratiques,91/remuneration,113/le-smic,1027.html>>.

²⁷ INSEE (Národní statistický institut): *Průměrná mzda*. [online]. [cit. 25.2.2011]. Dostupné na WWW:<http://www.insee.fr/fr/themes/theme.asp?theme=4&sous_theme=1>.

²⁸ Portál CAF: *Obecné informace*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW:<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/suppressiondr>>.

5.2.4 Oprávněná osoba

Právo na čerpání státních sociálních dávek z CAF má fyzická osoba starající se o nezaopatřené dítě s trvalým pobytom ve Francii nebo osoba, která je občanem země Evropského ekonomického společenství s nahlášeným pobytom ve Francii. Cizinci, kteří nepochází ze zemí Evropského ekonomického společenství, musí za účelem čerpání dávek doložit platné povolení k pobytu, jež je opravňuje žádat o státní sociální dávky.²⁹

5.2.5 Nezaopatřené dítě

Pod pojmem nezaopatřené dítě (*enfant à charge*) se za účelem vyplácení dávek státní sociální podpory rozumí dítě:

- do 6 let,
- od 6 let do 16 let pokud plní povinnou školní docházku,
- od 16 let do 20 let pokud je studentem nebo učněm bez zaměstnání nebo pokud jeho měsíční příjem nepřesáhne 55 % minimální mzdy (SMIC),
- od 20 let do 21 let, pokud splňuje předchozí podmínky, tak pokračuje vyplácení doplatku k rodinnému příjmu a ubytovacího příspěvku až do věku 21 let.

Věková hranice pro vyplácení příspěvku na začátku školního roku je 18 let.

Dítě přestává být považováno za nezaopatřené v okamžiku, kdy se samo stane příjemce jakékoliv státní sociální dávky.³⁰

²⁹ Portál CAF: *Obecné informace*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/suppressiondr>>.

³⁰ Portál magicmaman.com: *Nezaopatřené dítě*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.magicmaman.com/enfants-a-charge-les-criteres-de-la-caf,194,4229.asp>>.

6. Cíl a metodika práce

V této kapitole jsou definovány hlavní i dílčí cíle práce, určeno rozhodné časové období a popsán metodický postup při vypracovávání druhé části diplomové práce.

,

6.1 Cíl

Hlavním cílem diplomové práce je porovnání životní úrovně obyvatel dvou zemí Evropské unie, konkrétně České republiky a Francie, s ohledem na státem poskytované sociální dávky pro vybranou skupinu obyvatelstva.

Dílčím cílem je zjistit, která ze zemí poskytuje větší sociální jistoty a zabezpečení pro rodiny s nezaopatřenými dětmi.

6.2 Metodika a data

Postup při porovnávání životní úrovně obyvatel České republiky a Francie s přihlédnutím k státem vypláceným sociálním dávkám lze rozdělit do tří fází.

První fází je nastudování jednotlivých státních sociálních dávek, které jsou poskytované občanům zkoumaných států. Je nutné především zjistit podmínky pro nárok na obdržení dávek a aktuální výši dávek. Veškerá data uváděná v této práci jsou platná k 1.1. 2011, kdy došlo v České republice k reformě v poskytovaných státních sociálních dávkách.

Druhou fází práce je získání potřebných informací o finančních a rodinných poměrech českých a francouzských domácností. Pro realizaci této části bylo potřeba vytvořit českou a francouzskou verzi anonymních elektronických dotazníků, jejichž

podoba je uvedena v příloze³¹, a rozeslat je elektronickou poštou vybranému souboru respondentů z obou zemí. Rodiny, kterým byl dotazník zaslán, byly předem vyrozuměny o prováděném průzkumu a souhlasily s vyplněním formuláře a použitím získaných dat. Dotazník byl poslán celkem 35 rodinám, z čehož jeho návratnost byla 85%. Kritériem výběru domácností byla jejich různorodá rodinná a ekonomická situace, aby bylo dosaženo co nejširšího rozsahu šetření.

Po obdržení vyplněných dotazníků nastává třetí fáze, kdy je zapotřebí došle informace zpracovat a vyhodnotit. Tato fáze spočívá především v nalezení české a francouzské domácnosti s podobnou rodinnou a ekonomickou situací. Rodinná situace je brána především podle věku a počtu dětí v domácnosti. Vzhledem k tomu, že je prakticky nemožné nalézt dvě rodiny se stejně starými dětmi, je věk dětí posuzován podle nároku na státní sociální dávku. Z tohoto důvodu je možné porovnat rodinu se dvěma dětmi ve věku 10 a 13 let s rodinou se dvěma dětmi ve věku 9 a 14 let. Stejně tak lze srovnávat domácnost s právě narozeným dítětem s domácností, ve které žije dítě starší než 1 rok. Z hlediska nároku na státní sociální dávku totiž patří tyto nezaopatřené děti do stejné věkové kategorie. Ekonomická situace rodiny je odvozena podle měsíčních příjmů a výdajů domácnosti. Na základě uvedených skutečností jsou posouzeny nároky rodiny na jednotlivé státní sociální dávky a je vypočtena celková výše domácností obdržené státní sociální podpory. Takto zpracované údaje jsou poté mezi sebou porovnány a okomentovány.

³¹ Česká verze elektronického dotazníku je též dostupná na WWW:
<https://spreadsheets.google.com/viewform?hl=en&formkey=dDR3elJMWFJFT2UtY01uUnJQQ0RyUXc6MQ#gid=0>

Francouzská verze elektronického dotazníku je rovněž dostupná na WWW:
<https://spreadsheets.google.com/viewform?formkey=dFNaWXZYeUFoazQ1ZnZJOFZ1UjF6cnc6MQ>

7. Dávky státní sociální podpory

Tato kapitola se podrobněji zabývá státními sociálními dávkami v České republice a ve Francii.

Systém státní sociální podpory ve Francii je značně komplikovaný. Je charakteristický vysokou rozmanitostí poskytovaných dávek a přídavků, které jsou vypláceny řadou institucí. Tato práce je zaměřena především na státní sociální podporu poskytovanou rodinám s dětmi. Z tohoto důvodu je celá podkapitola 6.2 věnována pouze státním sociálním dávkám ve Francii, které jsou poskytovány pokladnami rodinných přídavků CAF (Caisses d'allocations familiales).

7.1 Dávky státní sociální podpory v České republice

Systém dávek státní sociální podpory v České republice se v současné době skládá z těchto sedmi druhů dávek:

- přídavek na dítě,
- sociální příplatek,
- příspěvek na bydlení,
- rodičovský příspěvek,
- dávky pěstounské péče,
- porodné,
- pohřebné.

Těchto sedm druhů dávek lze rozdělit na dvě skupiny: na dávky, které jsou příjmově testovány, tj. jejich vyplácení je závislé na výši příjmů, a na dávky, které jsou vypláceny všem oprávněným osobám bez ohledu na výši jejich příjmu. Mezi dávky závislé na výši

příjmu patří přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení a porodné (od 1.1.2011). Ostatní dávky nejsou příjmově testovány.³²

7.1.1 Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je základní dávka poskytovaná rodinám s nezaopatřenými dětmi. Je určena ke krytí nákladů spojených s výchovou a výživou nezaopatřených dětí. Nárok na přídavek na dítě závisí na věku dítěte, příjmu rodiny a též na výši částky životního minima. Proto ke změně nároku na dávku dochází změnou kterékoliv z těchto skutečností. Zvýšení částky životního minima znamená obecně vždy rozšíření okruhu příjemců přídavku na dítě.³³

Při poskytování dávky je testován příjem rodiny v předchozím kalendářním roce, do něhož se započítává také rodičovský příspěvek. Nárok na dávku má nezaopatřené dítě do 26 let, které žije v rodině s rozhodným příjmem nižším, než je **2,4 násobek životního minima rodiny**. Rodiny s příjmem vyšším než je 2,4 násobek částky životního minima nárok na přídavek na dítě nemají. Přídavek je vyplácen ve třech výších podle věku dítěte (viz Tabulka 3).³⁴

³² Státní sociální podpora: stručný průvodce dávkami státní sociální podpory. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2005. 69 s. ISBN 80-86878-28-7.

³³ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. Státní sociální podpora: s komentářem a příklady. Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

³⁴ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Přídavek na dítě*. [online]. [cit. 1.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/prid_na_dite>.

Tabulka 3: Výše přídavku na dítě v roce 2011

Věk nezaopatřeného dítěte v rodině	Výše přídavku na dítě v Kč měsíčně
od 6 let	500
od 6 do 15 let	610
od 15 do 26 let	700

Zdroj: MPSV

7.1.2 Sociální příplatek

Cílem dávky je pomáhat rodinám s nízkými příjmy a zdravotně postiženým členem krýt náklady spojené se zabezpečováním potřeb jejich dětí. Nárok na sociální příplatek mají rodiny, kde rodiče pečují alespoň o jedno nezaopatřené dítě, které je dlouhodobě nemocné, dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, nebo je-li alespoň jeden z rodičů dlouhodobě těžce zdravotně postižený nebo je nezaopatřeným dítětem, které je dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě nemocné.

Dávka je vyplácena rodinám, jejichž příjem byl v předchozím kalendářním čtvrtletí nižší než **2,0násobek životního minima rodiny**. Za příjem se považuje i rodičovský příspěvek a přídavek na dítě.³⁵

Vzhledem k tomu, že je sociální příplatek konstruován jako dávka rodiče (nebo osoby za rodiče považované), nelze jej přiznat samostatně žijícímu nezaopatřenému dítěti, a to ani tehdy, jde-li o osiřelé zletilé dítě nebo sourozence. Je také vyloučen nárok na sociální příplatek z titulu péče o dítě svěřené do pěstounské péče, a to z toho důvodu,

³⁵ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Sociální příplatek*. [online]. [cit. 1.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/soc_priplatek>.

že těmto dětem náleží vedle přídavku na dítě příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči.³⁶

Ve výši dávky se odráží nejen příjmy rodiny, kdy s rostoucím příjmem sociální příplatek postupně klesá, ale i stupeň postižení dítěte a rodiče. Výše sociálních příplatků podle věku nezaopatřeného dítěte a stupně zdravotního postižení je uvedena v tabulce 4.³⁷

Tabulka 4: Měsíční výše sociálního příplatku v Kč pro rok 2011 podle věku dítěte v rodině s rozhodným příjmem na úrovni životního minima rodiny

Věk nezaopatřeného dítěte v rodině	Sociální příplatek podle stupně zdravotního postižení dítěte		
	Dítě dlouhodobě nemocné	Dítě dlouhodobě zdravotně postižené	Dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené
Do 6 let	1 006 ¹⁾ 1 072 ²⁾	2 136 ³⁾	2 400 ³⁾
Od 6 let do 15 let	1 314	2 617 ³⁾	2 940 ³⁾
Od 15 do 26 let	1 508	3 004	3 375

Zdroj: MPS

¹⁾ Rodina má nárok na rodičovský příspěvek do 3 let věku dítěte ve výši 7 600 Kč.

²⁾ Rodina bez nároku na rodičovský příspěvek (dítě starší věku 4 let).

³⁾ Rodina má nárok na rodičovský příspěvek do 7 let věku dítěte ve výši 7 600 Kč,

³⁶ BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

³⁷ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Sociální příplatek*. [online]. [cit. 1.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/soc_priplatek>.

případně na rodičovský příspěvek do 15 let věku dítěte ve výši 3 000 Kč, pokud dítě nepobírá příspěvek na péči.³⁸

7.1.3 Příspěvek na bydlení

Tento příspěvek pomáhá při hrazení nákladů na bydlení rodinám či jednotlivcům s nízkými příjmy. Na příspěvek na bydlení má nárok vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě přihlášen k trvalému pobytu a jehož náklady na bydlení přesahují 30 % příjmů (v Praze 35 % příjmů) a zároveň jsou nižší než tzv. normativní náklady stanovené zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, § 26. Příjem rodiny se zkoumá za předchozí kalendářní čtvrtletí a započítává se do něj i přídavek na dítě a rodičovský příspěvek.

Do nákladů na bydlení je zahrnuto nejen nájemné (a obdobné náklady u družstevních bytů a bytů v osobním vlastnictví), ale také služby a energie. Při posuzování nároku na příspěvek a jeho výši se berou v úvahu průměrné náklady zaplacené za předchozí kalendářní čtvrtletí.

Normativní náklady na bydlení jsou stanoveny jako průměrné náklady na bydlení podle velikosti obce a počtu členů domácnosti. Zahrnují pro nájemní byty částky nájemného v souladu se zákonem o nájemné a pro družstevní byty a byty vlastníků obdobné náklady. Dále jsou do nich zahrnuty ceny služeb a energií. Normativní náklady na bydlení jsou propočítány na přiměřené velikosti bytů pro daný počet osob v nich trvale bydlících.

Jednotlivé částky normativních nákladů v roce 2011 pro nájemní byty jsou uvedeny v tabulce 5. Normativní náklady v roce 2011 pro družstevní byty a byty vlastníků jsou vyjádřeny v tabulce 6.

³⁸ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Sociální příplatek*. [online]. [cit. 1.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/soc_priplatek>.

Tabulka 5: Normativní náklady na bydlení pro nájemní byty platné od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011

Počet osob v rodině	Počet obyvatel obce				
	Praha	nad 100 tis. obyvatel	50 000 - 99 999 obyvatel	10 000 - 49 999 obyvatel	do 9 999 obyvatel
1	6 363	5 117	4 863	4 406	4 293
2	9 183	7 478	7 130	6 505	6 350
3	12 557	10 328	9 872	9 056	8 852
4 a více	15 744	13 055	12 506	11 521	11 276

Zdroj: MPSV

Tabulka 6: Normativní náklady na bydlení pro družstevní byty a byty vlastníků platné od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011

Počet osob v rodině	Počet obyvatel obce				
	Praha	nad 100 tis. obyvatel	50 000 - 99 999 obyvatel	10 000 - 49 999 obyvatel	do 9 999 obyvatel
1	3 723	3 723	3 723	3 723	3 723
2	5 584	5 584	5 584	5 584	5 584
3	7 818	7 818	7 818	7 818	7 818
4 a více	9 950	9 950	9 950	9 950	9 950

Zdroj: MPSV

Výše příspěvku na bydlení je rovna rozdílu mezi normativními náklady na bydlení a příjemem domácnosti vynásobeným koeficientem 0,30, resp. 0,35 pro Prahu (při splnění nároku na dávku).³⁹

³⁹ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Příspěvek na bydlení*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/prisp_na_bydleni>.

7.1.4 Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek je dávka, která umožňuje rodič osobně pečovat o malé dítě. Na rodičovský příspěvek má rodič nárok, jestliže po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a rádně peče o dítě, které je nejmladší v rodině. Výše příjmu rodiče, pobírajícího rodičovský příspěvek, není omezena, podmínkou je, že po dobu výdělečné činnosti musí zajistit péči o dítě jinou zletilou osobou. Nezkoumají se ani nárok na podporu v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci ani příspěvky náležející občanům se změněnou pracovní schopností v době jejich pracovní rehabilitace.⁴⁰

Podmínka péče po celý kalendářní měsíc se považuje za splněnou, i když tomu tak fakticky není, v následujících situacích:

- dítě se narodilo,
- rodič měl po část měsíce z dávek nemocenského pojištění nárok na peněžitou pomoc v mateřství, peněžitou pomoc nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem,
- osoba dítě převzala do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu,
- dítě dovršilo věk 2, 3, 4, 7 nebo 15 let, do kterého náleží rodičovský příspěvek
- dítě nebo rodič zemřeli,
- rodič převzal do péče vlastní dítě, které předtím bylo na základě rozhodnutí příslušného orgánu svěřeno do péče jiné osoby nebo bylo umístěno v ústavu nebo bylo více než 3 kalendářní měsíce v péči zdravotnického zařízení.⁴¹

⁴⁰ Portál Měšec.cz: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/rodicovsky-prispevek/>>.

⁴¹ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/rodicovsky_prisp>.

Podmínka osobní celodenní péče o dítě není splněna, je-li dítě umístěno v jeslích, mateřské škole nebo jiném zařízení pro děti předškolního věku déle než 5 dnů v měsíci při péči o děti do 3 let věku. Starší děti mohou navštěvovat předškolní zařízení nejvýše 4 hodiny denně nebo 5 dnů v měsíci, aniž by rodič ztratil nárok na rodičovský příspěvek, s určitými výjimkami.

Výjimky v péči o dítě, kdy rodiči náleží rodičovský příspěvek (i když nepečeje o dítě celodenně), jsou:

- dítě pravidelně navštěvuje léčebně rehabilitační zařízení, mateřskou školu nebo její třídu zřízenou pro zdravotně postižené děti anebo jesle se zaměřením na vady zraku, sluchu, řeči a na děti tělesně postižené a mentálně retardované v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně,
- dlouhodobě zdravotně postižené dítě pravidelně navštěvuje předškolní zařízení v rozsahu nepřevyšujícím 6 hodin denně, dítě školního věku navštěvuje přípravnou třídu základní školy nebo školu poskytující základní nebo střední vzdělání,
- dítě navštěvuje předškolní zařízení v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně, pokud je zdravotní postižení sluchu či zraku obou rodičů (osamělého rodiče) v rozsahu 50 % a více.⁴²

Výše měsíční dávky rodičovského příspěvku je rozdělena na čtyři typy:

- zvýšená výměra (rychlejší čerpání dávky) - **11 400 Kč**,
- základní výměra (klasické čerpání dávky) - **7 600 Kč**,
- snížená výměra (pomalejší čerpání dávky)- **3 800 Kč**,
- nižší výměra **3 000 Kč**⁴³

⁴² Portál Měšec.cz: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/rodicovsky-prispevek/>>.

O nejvyšší příspěvek 11 400 Kč může rodič požádat jen v případě, že nárok na peněžitou pomoc v mateřství (doba pobírání peněžité pomoci v mateřství, která je dávkou nemocenského pojištění, je 28 týdnů, resp. 37 týdnů po porodu vícerčat) je alespoň ve výši 380 Kč za kalendářní den. Dávka se vyplácí do 2 let věku dítěte, a poté dávka zaniká. O zvýšený příspěvek musí být požádáno nejpozději ve druhém kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém nejmladší dítě dosáhne 22 týdnů života, resp. ve kterém současně narozené nejmladší děti dosáhnou věku 31 týdnů života.

O základní příspěvek 7 600 Kč může požádat pouze rodič, má-li zároveň nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské poskytované v souvislosti s porodem. Dávka se vyplácí po skončení výplaty peněžité pomoci v mateřství nebo nemocenského poskytovaného v souvislosti s porodem a její výplata trvá do 3 let věku dítěte, poté dávka zaniká. O základní příspěvek musí rodič požádat nejpozději v kalendářním měsíci, ve kterém nejmladší dítě dosáhne 9. měsíce věku, jinak obdrží příspěvek snížený.

Snížený příspěvek je vyplácen po ukončení peněžité pomoci v mateřství anebo ihned od narození dítěte, pokud rodič neměl nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství. Prvních 9 měsíců je výše dávky **7 600 Kč** měsíčně a potom je vyplácena částka **3 800 Kč** měsíčně až do 4 let věku dítěte, poté dávka zaniká. Nezaměstnaný rodič anebo osoba samostatně výdělečně činná, která si neplatí nemocenské pojištění, dostane snížený příspěvek ihned po narození dítěte.⁴⁴

⁴³ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/rodicovsky_prisp>.

⁴⁴ PortálMěšec.cz: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/rodicovsky-prispevek/>>.

Pokud rodič nepožádá o rychlejší či klasické čerpání rodičovského příspěvku, je mu po 21. měsíci věku dítěte vyplácen rodičovský příspěvek v režimu pomalejšího čerpání, tzn. ve snížené výměře.⁴⁵

Dobu a výši čerpání rodičovského příspěvku je možno zvolit pouze v daných obdobích (druhý kalendářní měsíc po 22. týdnu věku dítěte a 9. měsíc věku dítěte). Po učiněném rozhodnutí je vybraná možnost čerpání již nezměnitelná a nelze ji uplatňovat zpětně, a to ani při střídání rodičů v pobírání rodičovského příspěvku.⁴⁶

U zdravotně postižených dětí má rodič nárok ode dne posouzení dítěte jako dítěte dlouhodobě zdravotně postiženého nebo dlouhodobě těžce zdravotně postiženého na rodičovský příspěvek v základní výměře **7 600 Kč do 7 let věku dítěte**, a to bez ohledu na dříve zvolenou možnost čerpání rodičovského příspěvku. Pokud dítěti, o které rodič pečeje a které zakládá nárok na rodičovský příspěvek, je přiznán příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, má rodič nárok na rodičovský příspěvek v poloviční výši. Pokud rodič pečeje o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené a toto dítě nepobírá příspěvek na péči, náleží rodiči rodičovský příspěvek ve výši **3 000 Kč od 7 do 15 let věku dítěte**.

Nárok na rodičovský příspěvek v základní výměře do 7 let věku dítěte náleží i v případech, kdy dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě není nejmladším dítětem v rodině, pokud by jinak náležel rodičovský příspěvek na nejmladší dítě v rodině ve snížené výměře anebo by nárok na rodičovský příspěvek na nejmladší dítě v rodině již nebyl. Podmínka osobní celodenní a řádné péče musí být splněna u dítěte dlouhodobě zdravotně postiženého nebo dlouhodobě těžce zdravotně postiženého. Obdobně se postupuje u dítěte, které je dlouhodobě zdravotně

⁴⁵ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/rodicovsky_prisp>.

⁴⁶ Portál Měšec.cz: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/rodicovsky-prispevek/>>.

postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, které zakládá nárok na rodičovský příspěvek po 7 roce jeho věku.⁴⁷

7.1.5 Druhy dávek pěstounské péče

Pěstounská péče je formou náhradní rodinné výchovy. Soud svěřuje dítě pěstounovi do péče na jeho žádost v případech, kdy se o něj vlastní rodiče nemohou nechťejí starat. Dávky pěstounské péče jsou čtyři a jsou určeny ke krytí nákladů svěřených dětí, na odměnu pěstouna a další náklady spojené s touto péčí. Vedle dávek pěstounské péče naleží dítěti i pěstounovi i další dávky státní sociální podpory, například přídavek na dítě, rodičovský příspěvek a další vyjma sociálního příplatku.

Dávkami pěstounské péče jsou:

- Příspěvek na úhradu potřeb dítěte
- Odměna pěstouna
- Příspěvek při převzetí dítěte
- Příspěvek na nákup motorového vozidla⁴⁸

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte představuje nárok dítěte svěřeného do pěstounské péče. Příspěvek se poskytuje do dosažení zletilosti dítěte nebo nejdéle do 26 let, jestliže

⁴⁷ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/rodicovsky_prisp>.

⁴⁸ Portál Finance.cz: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 5.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.finance.cz/socialni-podpora/davky-pestounske-pece/>>.

jde o nezaopatřené dítě, které žije ve společné domácnosti s osobou, která byla do dosažení zletilosti jeho pěstounem.

Výše příspěvku pro zaopatřené nezletilé dítě (tj. dítě, které je ve věku od 15 do 18 let výdělečně činné a nepřipravuje se na budoucí povolání) se stanoví jako **součin částky životního minima dítěte a koeficientu 1,40**. Výše příspěvku na úhradu potřeb nezaopatřeného dítěte činí **2,30 násobek životního minima dítěte**.

V případě zdravotně postiženého dítěte se koeficient, kterým se násobí životní minimum dítěte, zvyšuje úměrně stupni postižení a činí:

- u dlouhodobě nemocného dítěte **2,35**
- u dlouhodobě zdravotně postiženého dítěte **2,90**
- u dlouhodobě těžce zdravotně postiženého dítěte **3,10**.

V následující tabulce 7 je uveden přehled částek příspěvků na úhradu potřeb dítěte za rok 2011 podle věku a stupně postižení dítěte.⁴⁹

Tabulka 7: Výše příspěvků na úhradu potřeb dítěte v Kč pro rok 2011

Nezaopatřené dítě ve věku:	Zdravé dítě	Dlouhodobě nemocné dítě	Dlouhodobě zdravotně postižené dítě	Dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě
	Koeficient 2,30	Koeficient 2,35	Koeficient 2,90	Koeficient 3,10
Do 6 let	3 680	3 760	4 640	4 960
Od 6 let do 15 let	4 508	4 606	5 684	6 076
Od 15 do 26 let	5 175	5 288	6 525	6 975

Zdroj: MPSV

⁴⁹ Portál Finance.cz: *Příspěvek na úhradu potřeb dítěte*. [online]. [cit. 5.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.finance.cz/socialni-podpora/informace/prispevek-na-uhradu-potreb-ditete/>>.

Odměna pěstouna

Odměna pěstouna je určitým způsobem společenské uznání osobě pečující o cizí dítě v pěstounské péči. Výše odměny činí **součin životního minima jednotlivce a koeficientu 1,0** za každé svěřené dítě, tj. **3 126 Kč** měsíčně za jedno dítě. Nárok na odměnu má pěstoun do zletilosti dítěte a poté po dobu, po kterou má dítě svěřené do pěstounské péče nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte.

Na odměnu pěstouna ve zvláštních případech má nárok pěstoun, který pečuje alespoň o 3 svěřené děti nebo alespoň o jedno svěřené dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II., III., IV. Odměna pěstouna ve zvláštních případech za kalendářní měsíc činí **součin částky životního minima jednotlivce a koeficientu 5,5**. Za každé další dítě v pěstounské péči se odměna pěstouna zvyšuje **0,5 životního minima jednotlivce** za každé svěřené dítě a o **0,75 životního minima jednotlivce**, jde-li o další dítě se stupněm závislosti II., III., IV.

Odměna pěstouna ve zvláštních případech náleží, jen jestliže pěstoun není po celý kalendářní měsíc výdělečně činný. Tato odměna se pro účely zdravotního pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti posuzuje jako plat.⁵⁰

Výše odměny pěstouna podle počtu svěřených dětí je uvedena v následujícím přehledu (viz Tabulka 8).

⁵⁰ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/pestounska_pece>.

Tabulka 8: Výše měsíční odměny pěstouna podle počtu svěřených dětí v roce 2011

Počet dětí v pěstounské péči	Výše odměny pěstouna v Kč měsíčně
1	3 126
2	6 252
3	17 193
4	18 756
1 dítě závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II., III., IV.	17 193

Zdroj: MPSV

Příspěvek při převzetí dítěte

Účelem příspěvku při převzetí dítěte je přispět na nákup potřebných věcí pro dítě přicházející do náhradní rodinné péče. Jedná se o jednorázovou dávku spojenou s příchodem dítěte do náhradní rodiny. Výše příspěvku je stanovena pevnými částkami podle věku dítěte (viz Tabulka 9).⁵¹

Tabulka 9: Výše příspěvku při převzetí dítěte v roce 2011

Věk dítěte	Příspěvek při převzetí dítěte v Kč
do 6 let	8 000
6-15 let	9 000
15 - 26 let	10 000

Zdroj: MPSV

⁵¹ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/pestounska_pece>.

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla

Na příspěvek má nárok pěstoun, který pečeje nejméně o čtyři děti. Podmínkou je, že pěstoun nesmí motorové vozidlo používat k výdělečné činnosti. Příspěvek je poskytován ve výši **70 % pořizovací ceny** vozidla nebo prokázaných výdajů na opravy (nezbytná celková oprava) vozidla, maximálně však do částky **100 000 Kč**.

Příspěvek může být poskytnut v bezhotovostní formě i před zakoupením motorového vozidla.⁵²

7.1.6 Porodné

Porodné je dávka, kterou se matce jednorázově přispívá na náklady související s narozením dítěte.

Od 1. ledna 2011 se z porodného stala příjmově testovaná dávka (do 31.12. 2010 patřilo porodné mezi příjmově netestované dávky), která je vyplácena rodině, která v kalendářním čtvrtletí předcházejícímu kalendářnímu čtvrtletí, ve kterém se dítě narodilo, měla příjem nižší než **2,4 násobek životního minima** rodiny. Do rozhodného příjmu se nezapočítává rodičovský příspěvek a přídavek na dítě. Porodné je stanoveno pevnou částkou a činí **13 000 Kč** na první živě narozené dítě nebo na první dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Narodilo-li se s prvním živě narozeným dítětem další živě narozené dítě nebo děti, činí výše porodného 19 500 Kč.

Jestliže žena, která dítě porodila, zemřela a porodné jí nebo jiné osobě nebylo vyplaceno, má na něj nárok otec dítěte.⁵³

⁵² Portál Měsíc.cz: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/davky-pestounske-pece/>>.

⁵³ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Porodné*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/porodne>>.

7.1.7 Pohřebné

Tento jednorázovou dávkou se přispívá na náklady spojené s vypravením pohřbu. Pohřebné náleží osobě, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR.

Pohřebné je stanoveno pevnou částkou ve výši **5 000 Kč**.⁵⁴

7.2 Státní sociální dávky vyplácené CAF ve Francii

V současné době vyplácí CAF státní sociální dávky v těchto třech oblastech:

- příspěvky určené rodinám s dětmi,
- příspěvky na bydlení,
- příspěvky vzájemné solidarity a pomoci.

Dávky lze rozdělit na dávky příjmově testované, které jsou vypláceny v závislosti na výši příjmů, a dávky příjmově netestované, které jsou vypláceny všem oprávněným osobám bez ohledu na výši jejich příjmu.⁵⁵

⁵⁴ Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Pohřebné*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/pohrebne>>.

⁵⁵ Portál CAF: *Přehled poskytovaných dávek*. [online]. [cit. 6.2.2011]. Dostupné na WWW:

<[http://www.caf.fr/wps/portal/lut/p/c5/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3hTXx9LT4Og0LAAC2MLA08zdx__YGMDENAPB-kwzfAARwNIPKW_s6-xo5OviEBhq5mBkamlma-XqHORiAT0OQN_E0NjAIxDXwtjEyMDfzN9f088nNT9Quys4MsHBUVAUqWoP4!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfOU9DTTNBQk1UUDBPNTAyUDkwTTgyNDMwNDQ!>](http://www.caf.fr/wps/portal/lut/p/c5/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3hTXx9LT4Og0LAAC2MLA08zdx__YGMDENAPB-kwzfAARwNIPKW_s6-xo5OviEBhq5mBkamlma-XqHORiAT0OQN_E0NjAIxDXwtjEyMDfzN9f088nNT9Quys4MsHBUVAUqWoP4!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfOU9DTTNBQk1UUDBPNTAyUDkwTTgyNDMwNDQ!/)

7.2.1 Příspěvky určené rodinám s dětmi

Mezi dávky určené rodinám s dětmi patří tyto příspěvky:

- přídavky pro malé děti (prestation d'accueil du jeune enfant - PAJE),
- rodinné přídavky (allocations familiales),
- přídavek na doplnění rodinného příjmu (complément familial),
- příspěvek na začátek školního roku (allocation de rentrée scolaire),
- denní dávky rodičovské přítomnosti (allocation journalière de présence parentale),
- příspěvek na podporu rodiny (allocation de soutien familial),
- pomoc při vymáhání alimentů (aide au recouvrement des pensions alimentaires),
- důchodové pojištění rodičů v domácnosti (assurance vieillesse des parents au foyer).

7.2.1.1 Přídavky na malé děti (PAJE)

Nárok na přídavky na malé děti vzniká v případě očekávání, narození, adopci nebo svěření dítěte do pěstounské péče. Dávky PAJE zahrnují:

- porodné (prime à la naissance ou à l'adoption)
- rodičovský příspěvek (allocation de base)
- příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě (complément de libre choix du mode de garde)
- příspěvek na svobodnou volbu činnosti (complément de libre choix d'activité)

Porodné

Nárok na porodné vzniká v případě doložení těhotenství v prvních 14 týdnech na CAF a u své zdravotní pojišťovny. V případě adopce musí být adoptované dítě mladší 20 let a adopce musí být doložena úřadem péče o dítě, agenturou mající oprávnění k zprostředkování adopce nebo příslušným zahraničním orgánem, pokud se jedná o adopci ze zahraničí.

Porodné je příjmově testovaná dávka. Příjem rodiny v roce 2009 nesměl přesáhnout hraniční částky uvedené v tabulce 10 a zároveň musel příjem každého z páru činit v roce 2009 alespoň **4 670,4 €**.

Výše porodného je stanovena v roce 2011 na **903,07 €** za každé dítě a **1806,14 €** za každé adoptované dítě. Jedná se o jednorázovou dávku, která je vyplácena během 7. měsíce těhotenství a v případě adopce v následujícím měsíci po uskutečnění adopce. Porodné se nevyplácí v případě ukončení těhotenství před 5. měsícem.⁵⁶

Tabulka 10: Maximálně možný příjem v roce 2009

Počet nezaopatřených dětí v rodině	Pár s jedním příjmem	Osamělý rodič nebo pár s dvěma příjmy
1	33 765 €	44 621 €
2	40 518 €	51 374 €
3	48 622 €	59 478 €
Za každé další dítě	8 104 €	8 104 €

Zdroj: CAF

⁵⁶ Portál CAF: *Porodné*. [online]. [cit. 6.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek je příjmově testovaná dávka, která je vyplácena osobě starající se o dítě mladší 3 let nebo o adoptované dítě mladší 20 let.

Měsíční výše příspěvku pro rok 2011 činí **180,62 €** za každé dítě. Příspěvek je vyplácen ode dne narození dítěte až do tří měsíců přecházejících jeho třetím narozeninám. V případě adopce je příspěvek vyplácen ode dne příchodu dítěte do rodiny po dobu 36 měsíců. Pokud adoptované dítě dosáhne věku 20 let před uplynutím doby 36 měsíců, tak se příspěvek dále nevyplácí. Nárok na dávku vzniká pouze v případě, že příjmy v roce 2009 nepřesáhly maximální částky uvedené v tabulce 10.⁵⁷

Příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě

Rodič, který se stará o dítě mladší 6 let, si může vybrat, zda pro péči o dítě zaměstná opatrovnici nebo domácí chůvu. Opatrovnice se stará o dítě v místě svého bydliště. Naproti tomu domácí chůva dochází do místa bydliště dítěte. Rodič se může rozhodnout, zda zajistí péči o dítě přes sdružení, které zaměstnává kvalifikované opatrovnice a domácí chůvy, nebo zda sám zaměstná chůvu nebo opatrovnici. Péče o dítě opatrovnicí nebo chůvou musí být zajištěna alespoň 16 hodin v měsíci.

Rodič má nárok na příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě, pokud je jeho minimální měsíční příjem alespoň **395,04 €**, jedná-li se o osamělého rodiče, nebo **790,08 €**, pokud má partnera. OSVČ musí doložit, že platí zálohy na sociální zabezpečení, aby měli nárok na tuto dávku. Své minimální příjmy nemusí dokládat studenti (pokud žijí v páru, tak oba musí být studenty), nezaměstnaní, kteří pobírají podporu v nezaměstnanosti, příjemci příspěvku pro zdravotně postižené dospělé a příjemci příjmů aktivní solidarity (RSA).

⁵⁷ Portál CAF: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 6.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Výše příspěvku na uhrazení mzdy opatrovnice nebo chůvy, které zaměstnává sdružení, je stanovena podle příjmu rodičů, věku dítěte a počtu svěřených dětí do péče (viz Tabulky 11, 12 a 13). Příspěvek na mzdu opatrovnice je vyplácen pro každé opatřované dítě. Příspěvek na mzdu domácí chůvy je vyplácen paušálně bez ohledu na to, o kolik dětí se chůva stará. Příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě hradí až 85 % mzdy opatrovnice nebo chůvy.⁵⁸

Tabulka 11: Výše příspěvku na svobodnou volbu péče o dítě v roce 2011 pro rodiny s příjmy v roce 2009 nižšími než stanovená hranice

Počet dětí	Příjem rodiny za rok	Měsíční příspěvek na opatrovnici		Měsíční příspěvek na domácí chůvu	
		Dítě do 3 let	Dítě od 3 let do 6 let	Dítě do 3 let	Dítě od 3 let do 6 let
1	20 079 €				
2	23 118 €	678,32 €	339,16 €	819,67 €	409,84 €
3	26 165 €				
4	30 412 €				

Zdroj: CAF

⁵⁸ Portál CAF: *Příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Tabulka 12: Výše příspěvku na svobodnou volbu péče o dítě v roce 2011 pro rodiny s příjmy v roce 2009 pohybujícími se ve stanoveném rozmezí

Počet dětí	Příjem rodiny za rok	Měsíční příspěvek na opatrovnici		Měsíční příspěvek na domácí chůvu	
		Dítě do 3 let	Dítě od 3 let do 6 let	Dítě do 3 let	Dítě od 3 let do 6 let
1	20 079 – 44 621 €				
2	23 118 – 51 374 €				
3	26 165 – 59 478 €				
4	30 412 – 67 582 €				

Zdroj: CAF

Tabulka 13: Výše příspěvku na svobodnou volbu péče o dítě v roce 2011 pro rodiny s příjmy v roce 2009 přesahujícími stanovenou hranici

Počet dětí	Příjem rodiny za rok	Měsíční příspěvek na opatrovnici		Měsíční příspěvek na domácí chůvu	
		Dítě do 3 let	Dítě od 3 let do 6 let	Dítě do 3 let	Dítě od 3 let do 6 let
1	44 621 €				
2	51 374 €				
3	59 478 €				
4	67 582 €				

Zdroj: CAF

V případě, že rodič zaměstnává opatrovnici nebo domácí chůvu sám, tak je mu vyplácen příspěvek v těchto částkách:

- pokud příjem rodiny nepřesáhl v roce 2009 stanovenou hranici, tak je rodině vyplácen měsíční příspěvek ve výši **448,25 €** na péči o dítě do 3 let věku a **224,14 €**, pokud je dítě starší 3 let, ale mladší než 6 let,
- pokud je příjem rodiny za rok 2009 v rozmezí stanovené hranice, tak je rodině vyplácen měsíční příspěvek ve výši **282,65 €** na péči o dítě do 3 let věku a **141,35 €**, pokud je dítě starší 3 let, ale mladší než 6 let,
- pokud příjem rodiny přesáhl v roce 2009 stanovenou hranici, tak je rodině vyplácen měsíční příspěvek ve výši **169,57 €** na péči o dítě do 3 let věku a **84,79 €**, pokud je dítě starší 3 let ale mladší než 6 let.

Příspěvek na mzdu opatrovnice je vyplácen pro každé opatřované dítě. Příspěvek na mzdu domácí chůvy je vyplácen paušálně bez ohledu na to, o kolik dětí se chůva stará. Příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě hradí až 85 % mzdy opatrovnice nebo chůvy.

Hrubý plat opatrovnice za den péče o dítě a počet svěřených dětí nesmí přesahovat pětinásobek hodinové minimální mzdy, tj. **45,00 €**, přičemž CAF proplácí v plné výši příspěvky na sociální zabezpečení za každé opatřované dítě.

Pokud rodič zaměstnává domácí chůvu, tak má povinnost hradit příspěvky na sociální zabezpečení za zaměstnance, přičemž CAF zpětně proplácí 50 % z výše těchto příspěvků na sociální zabezpečení až do částky **419 €** za měsíc, pokud se chůva stará o dítě mladší než 3 roky, nebo **210 €** za měsíc, pokud se chůva stará o dítě starší 3 let, ale mladší než 6 let.⁵⁹

⁵⁹ Portál CAF: *Příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Příspěvek na svobodnou volbu činnosti

Tento příspěvek je určen rodiči, který se stará alespoň o jedno dítě mladší 3 let a musel zanechat práce na plný úvazek, popřípadě pracuje pouze na částečný úvazek. Pokud rodič doloží, že přispíval alespoň 24 měsíců na důchodové pojištění v průběhu posledních dvou let, pokud se stará o jedno dítě, nebo v průběhu posledních čtyř let, pokud se stará o dvě děti, nebo v průběhu posledních pěti let, pokud se stará o tři a více dětí, tak má nárok na čerpání dávky, jejíž výše se určuje podle jeho konkrétní sociální situace.

V případě, že rodič nepracuje, tak činí měsíční částka příspěvku **379,79 €**, pokud zároveň pobírá i rodičovský příspěvek, nebo **560,4 €**, pokud nepobírá rodičovský příspěvek. Při této variantě nelze současně čerpat příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě a příspěvek na svobodnou volbu činnosti.

V případě, že rodič vykonává práci na částečný pracovní úvazek, tak mu náleží měsíční příspěvek podle tabulky 14. Výše příspěvku je závislá na délce pracovní doby a na tom, zda rodič pobírá rodičovský příspěvek.

Tabulka 14: Měsíční výše příspěvku na svobodnou volbu činnosti pro rodiče pracující na částečný úvazek

Délka pracovní doby	Je vyplácen rodičovský pří příspěvek	
	Ano	Ne
Pracovní doba kratší než 50 % stanovené pracovní doby ve společnosti	245,51 €	426,12 €
Pracovní doba delší než 50 %, ale kratší než 80 % stanovené pracovní doby ve společnosti	141,62 €	322,24 €

Zdroj: CAF

Pokud je rodič OSVČ, je výše příspěvku závislá na počtu odpracovaných hodin za měsíc a na výši měsíčního příjmu. Částku příspěvku také ovlivňuje to, zda rodič pobírá rodičovský příspěvek či nikoliv. Měsíční výše dávky pro rok 2011 jsou uvedeny v tabulce 15.

Tabulka 15: Měsíční výše příspěvku na svobodnou volbu činnosti pro rodiče pracující jako OSVČ

	Je vyplácen rodičovský příspěvek	
	Ano	Ne
Měsíční pracovní doba kratší než 76 hodin s příjmem nepřesahujícím 1 616,06 €	245,51 €	426,12 €
Měsíční pracovní doba od 77 hodin do 122 hodin s příjmem nepřesahujícím 2 582,70 €	141,62 €	322,24 €

Zdroj: CAF

Doba vyplácení dávky je závislá na počtu dětí. Pokud se rodič stará o jedno dítě, tak je mu příspěvek vyplácen nejdéle po dobu šesti měsíců, která je počítána od měsíce narození dítěte, adoptování dítěte či skončení mateřské nebo otcovské dovolené. Pokud se rodič stará o více než jedno dítě, tak se příspěvek vyplácí od následujícího měsíce, kdy se dítě narodilo, bylo adoptováno, skončila mateřská či otcovská dovolená, byla přerušena pracovní činnost, nebo rodič začal pracovat na částečný úvazek, až do měsíce přecházejícímu třetím narozeninám nejmladšího dítěte.⁶⁰

⁶⁰ Portál CAF: *Příspěvek na svobodnou volbu činnosti*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

7.2.1.2 Rodinné přídavky (allocations familiales)

Nárok na rodičovský příspěvek mají rodiny s alespoň dvěma dětmi mladšími 20 let. Tato dávka je příjmově netestována a je vyplácena každé rodině od následujícího měsíce, ve kterém se narodilo nebo bylo adoptováno druhé dítě.

Měsíční výše dávky v roce 2011 činí:

- pokud jsou v rodině dvě děti **125,74 €**,
- pokud jsou v rodině tři děti **286,94 €**,
- za každé další dítě v rodině se částka přídavku navýšuje o **161,17 €**.

Kromě rodičovského přídavku rodina, ve které jsou děti starší 11 let nebo 16 let obdrží měsíční příplatek na každé dítě v tomto věku ve výši:

- **35,35 €**za dítě, které je starší 11 let, ale mladší než 16 let,
- **62,90 €**za dítě, které je starší než 16 let.

Pokud se děti narodily po 30. 4. 1997, tak je rodině místo předchozích dvou příplateků vyplácen měsíční příplatek ve výši **62,90 €** od měsíce následujícího po 14. narozeninách dítěte.

Tyto měsíční příplatky jsou určeny pouze pro rodiny, ve kterých je více než dvě nezaopatřené děti.

V případě, že rodina pobírá příspěvky alespoň na tři děti v rodině a jedno dítě dovrší 20 let věku, ale stále bydlí ve společné domácnosti s rodiči, tak má rodina nárok na měsíční paušální příplatek ve výši **79,54 €**, který je vyplácen až do měsíce předcházejícího 21. narozeninám dítěte. V případě, že dítě pracuje, tak nesmí vydělávat více než **836,55 €**za měsíc, jinak nárok na tento příplatek zaniká.⁶¹

⁶¹ Portál CAF: *Rodinné přídavky*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/af>>.

7.2.1.3 Přídavek na doplnění rodinného příjmu (complément familial)

Na tuto dávku má nárok rodina starající se o alespoň tři děti starší než 3 roky a mladší než 21 let. Dávka je příjmově testována a je vyplácena osamělému rodiči nebo páru, pokud každý z nich měl v roce 2009 minimální příjem alespoň **4 670,4 €**, a zároveň jejich příjem nepřekročil stanovenou hranici, která je uvedena v tabulce 16. Měsíční výše dávky v roce 2011 činí **163,71 €**.⁶²

Tabulka 16: Maximální možné příjmy v roce 2009 pro nárok na přídavek na doplnění rodinného příjmu

Počet nezaopatřených dětí v rodině	Pár s jedním příjmem	Osamělý rodič nebo pár se dvěma příjmy
3	35 493 €	43 415 €
4	41 408 €	49 334 €
Za každé další dítě navíc	5 915 €	5 915 €

Zdroj: CAF

⁶² Portál CAF: *Přídavek na doplnění rodinného příjmu*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/cf>>.

7.2.1.4 Příspěvek na začátek školního roku (allocation de rentrée scolaire)

Tento příspěvek je určen pro rodiny s dětmi ve věku od 6 let do 18 let, které plní povinou školní docházku nebo dále studují. Dávka je příjmově testována a je určena rodinám s příjmy v roce 2009 nižšími než:

- 22 970 € pokud je v rodiče jedno dítě,
- 28 271 € pokud jsou v rodiče dvě děti,
- 33 572 € pokud jsou v rodiče tři děti,
- 5 301 € za každé další dítě.

Jednorázová výše dávky je odstupňována podle věku dítěte:

- 284, 97 € pro dítě od 6 do 10 let,
- 300,66 € pro dítě od 11 do 14 let,
- 311,11 € pro dítě od 15 do 18 let.⁶³

7.2.1.5 Denní dávky rodičovské přítomnosti (allocation journalière de présence parentale)

Tato dávka je určena pro rodiče, který přeruší svou pracovní činnost, aby se mohl starat o vážně nemocné, zraněné nebo handicapované dítě mladší 20 let.

Na vyplácení denní dávky rodičovské přítomnosti nemá nárok rodič, který zároveň pobírá následující dávky:

- denní dávky vyplácené v případě nemoci, pracovním úrazu, mateřské či otcovské dovolené,

⁶³ Portál CAF: *Příspěvek na začátek školního roku*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/ars>>.

- starobní nebo invalidní důchod,
- příspěvek na svobodnou volbu činnosti,
- příspěvek na rodičovské vzdělávání,
- příspěvek pro zdravotně postižené dospělé,
- příspěvek na vzdělávání zdravotně postiženého dítěte,
- podporu v nezaměstnanosti.

Dávku lze čerpat maximálně po dobu 310 dnů během tří let. Pokud je dávka vyplácena měsíčně, tak počet dní denní dávky je limitován na 22 dní za měsíc.

Výše denní dávky je odstupňována podle rodinné situace rodiče. Pokud se jedná o osamělého rodiče, tak výše denní dávky činní **49,65 €**. Pokud se jedná o pár, tak je denní dávka stanovena ve výši **41,79 €**.

Kromě denní dávky rodičovské přítomnosti má rodič nárok také na náhradu nákladů spojených s léčbou dítěte, pokud tyto náklady jsou vyšší než **107,41 €** za měsíc a příjem rodiny v roce 2009 byl nižší než stanovená hranice, která je uvedená v tabulce 17. Pokud rodič splňuje obě tyto podmínky, tak je mu vyplácena měsíční částka ve výši **106,88 €** a to i v měsících, kdy nečerpal denní dávky rodičovské přítomnosti.⁶⁴

Tabulka 17: Maximálně přípustná výše příjmů v roce 2009

Počet dětí v rodině	Pár s jedním příjmem	Osamělý rodič nebo pár se dvěma příjmy
1	24 648 €	32 574 €
2	29 578 €	37 504 €
3	35 493 €	45 419 €
Za každé další dítě	5 915 €	5915 €

Zdroj: CAF

⁶⁴ Portál CAF: *Denní dávky rodičovské přítomnosti*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/ajpp>>.

7.2.1.6 Příspěvek na podporu rodiny (allocation de soutien familial)

Nárok na příspěvek má matka nebo otec, který žije sám a stará se alespoň o jedno nezaopatřené dítě. Příspěvek je vyplácen i páru nebo osobě, která žije sama, pokud jim bylo svěřeno do péče nezaopatřené dítě.

Měsíční výše příspěvku v roce 2011 činí **88,44 €** za každé dítě, které je v péči osamělého rodiče, a **117,92 €** za každé dítě svěřené do péče.⁶⁵

7.2.1.7 Pomoc při vymáhání alimentů (aide au recouvrement des pensions alimentaires)

Tato pomoc je určena rodiči, který se stará o dítě mladší 18 let, jenž má nárok na vyplácení soudem stanovené výše alimentů. Pokud tyto alimenty nebyly vypláceny po dobu dvou měsíců a rodič podnikl právní kroky, které přesto nevedly k získání nárokované částky, tak má rodič právo na právní pomoc od CAF při vymáhání dlužné částky alimentů. Dítě starší 18 let, jež má nárok na soudem stanovenou výši alimentů a tato částka mu nebyla po dva měsíce vyplacena, samo zažádá CAF o pomoc při vymáhání dlužné částky alimentů.⁶⁶

⁶⁵ Portál CAF: *Příspěvek na podporu rodiny*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/asf>>.

⁶⁶ Portál CAF: *Pomoc při vymáhání alimentů*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/rpa>>.

7.2.1.8 Důchodové pojištění rodičů v domácnosti (assurance vieillesse des parents au foyer)

CAF hradí rodičům důchodové pojištění v případě, že se starají o dítě mladší 3 let nebo alespoň o tři děti. Pro nárok na hrazení důchodového pojištění musí rodič splňovat následující kritéria:

1. Rodina pobírá jeden z následujících přídavků:
 - rodičovský příspěvek
 - příspěvek na svobodnou volbu činnosti
 - příspěvek na rodičovské vzdělávání
 - denní dávky rodičovské přítomnosti
 - přídavek na doplnění rodinného příjmu
2. Příjem rodiny nepřesáhl v roce 2009 hraniční příjmy uvedené v tabulce 17.

CAF automaticky hradí měsíční zálohy na důchodové pojištění pro osamělého rodiče. Rodič žijící v páru má nárok na hrazení záloh důchodového pojištění za následujících podmínek:

1. V případě, že rodiče pobírají rodičovský příspěvek nebo přídavek na doplnění rodinného příjmu, tak jeden z rodičů má nárok na úhradu záloh na důchodové pojištění, pokud nepracuje nebo jeho příjem za rok 2009 nepřesáhl **4 670,40 €**.
2. Pobírají-li rodiče příspěvek na svobodnou volbu činnosti, příspěvek na rodičovské vzdělávání nebo denní dávky rodičovské přítomnosti, tak má rodič nárok na úhradu důchodového pojištění, pokud jeho příjem během roku 2011 vydelený dvanácti měsíci nepřesáhne částku **1 856 €**. Pokud oba rodiče splňují tuto podmínku a zároveň pobírají příspěvek na rodičovské vzdělávání, tak mají oba nárok na úhradu důchodového pojištění.

Pokud rodiče splňují uvedené podmínky, tak za ně CAF hradí měsíční zálohy na důchodové pojištění, a to po celou dobu, po kterou splňují všechna kritéria pro nárok na tento příspěvek.⁶⁷

7.2.2 Příspěvky na bydlení

Příspěvky na bydlení jsou určeny na částečnou úhradu nájemného nebo splátky půjčky, která je určena na zakoupení, stavbu nebo rekonstrukci ubytování.

Ve Francii jsou poskytovány tyto dávky na bydlení:

- příspěvek na bydlení (allocation de logement)
- individuální pomoc při získávání ubytování (aide personnalisée au logement)
- příspěvek při přestěhování (prime de déménagement)
- půjčka na zlepšení bydlení (prêt à l'amélioration de l'habitat)
- půjčka na zlepšení bydlení pro příchod dítěte do rodiny (prêt à l'amélioration de l'habitat, assistant(e)s maternel(le)s)

7.2.2.1 Příspěvek na bydlení (allocation de logement)

Na tento příspěvek má nárok nájemník bytu, který platí nájem, nebo dlužník, který splácí půjčku na koupi, stavbu nebo rekonstrukci bydlení. Pro každého žadatele CAF vypočítá výši příspěvku podle jeho konkrétní sociální situace. Výše příspěvku je závislá na věku, příjmech, rodinné a pracovní situaci žadatele, výši nájemného nebo splátky, velikosti i poloze ubytování. Na příspěvek mají nárok též podnájemníci, kteří bydlí

⁶⁷ Portál CAF: *Důchodové pojištění rodičů v domácnosti*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/ave>>.

na studentské ubytovně, v domě pro seniory, v centru pro pobyt handicapovaných osob nebo hotelu.⁶⁸

7.2.2.2 Individuální pomoc při získávání ubytování (aide personnalisée au logement)

Pomoc je určena na úhradu nájemného nebo některého z uvedených úvěru na získání nového nebo rekonstrukci stávajícího bydlení:

- pomocného úvěru (prêt aidé)
- smluvního úvěru (prêt conventionné)
- sociálního úvěru na bydlení (prêt d'accession sociale)

Výše pomoci je závislá na věku, příjmech, rodinné situaci, výši nájmu nebo úvěru a velikosti či poloze bydlení.⁶⁹

7.2.2.3 Příspěvek při přestěhování (prime de déménagement)

Tato dávka je určena pro rodiny, které se chtejí přestěhovat a mají alespoň 3 děti, přičemž nejmladšímu dítěti je méně než 2 roky.

Výše příspěvku je rovna vynaloženým nákladům na přestěhování, zároveň je však limitována částkami:

- **948,10 €** pro rodinu se třemi dětmi,
- **1 027,11 €** pro rodinu se čtyřmi dětmi,
- **79,01 €** za každé další dítě v rodině.⁷⁰

⁶⁸ Portál CAF: *Příspěvek na bydlení*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/al>>.

⁶⁹ Portál CAF: *Individuální pomoc při získávání ubytování*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/apl>>.

7.2.2.4 Půjčka na zlepšení bydlení (prêt à l'amélioration de l'habitat)

Půjčka je určena pro nájemce nebo vlastníky obývané nemovitosti, kteří se chystají svou nemovitost:

- rekonstruovat
- asanovat
- modernizovat (vytápění, kanalizaci)
- rozšířit nebo rozdělit
- tepelně izolovat

Tyto práce však nesmí být udržovacího charakteru a nesmí sloužit k dokončení nové stavby.

Žadatel o půjčku musí pobírat alespoň jednu dávku státní sociální podpory určenou pro rodiny. Pokud je žadatel příjemcem pouze příspěvku pro zdravotně postižené dospělé nebo individuální pomoci při získávání bydlení či příspěvku na bydlení pro bezdětné osoby, tak nemá nárok na čerpání půjčky na zlepšení bydlení.

Výše půjčky je závislá na vynaložených nákladech při úpravě nemovitosti. Půjčka kryje až 80 % celkových nákladů, maximálně však do částky **1 067,14 €**, přičemž úrok činí 1 %. Půjčka je splatná ve 36 měsíčních splátkách.⁷¹

⁷⁰ Portál CAF: *Příspěvek na přestěhování*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/pdem>>.

⁷¹ Portál CAF: *Půjčka na zlepšení bydlení*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/pah>>.

7.2.2.5 Půjčka na zlepšení bydlení pro příchod dítěte do rodiny (prêt à l'amélioration de l'habitat, assistant(e)s maternel(le)s)

Půjčka je určena pro kvalifikované opatrovnice, které chtějí upravit své bydlení pro zkvalitnění péče o svěřené děti. Provedené změny musí přispět ke zvýšení ochrany zdraví a bezpečnosti dítěte.

Výše úvěru závisí na vynaložených nákladech na úpravu nemovitosti. Půjčka je bezúroková a kryje až 80 % celkových nákladů, maximálně však do částky **10 000 €**. Půjčka je splatná nejpozději do 10 let.⁷²

7.2.3 Příspěvky vzájemné solidarity a pomoci

Mezi příspěvky vzájemné solidarity a pomoci patří:

- příspěvek na vzdělání zdravotně postiženého dítěte (allocation d'éducation de l'enfant handicapé)
- příspěvek pro zdravotně postižené dospělé (allocation aux adultes handicapés)
- důchodové pojištění rodičů starající se o zdravotně postiženou osobu (assurance vieillesse des parents au foyer)
- příjmy aktivní solidarity (revenu de solidarité active)

7.2.3.1 Příspěvek na vzdělání zdravotně postiženého dítěte (allocation d'éducation de l'enfant handicapé)

Rodič pečující o nezaopatřené dítě se zdravotním postižením alespoň 79 % nebo mezi 50 – 80 %, pokud dítě navštěvuje zvláštní školy nebo jeho stav vyžaduje použití

⁷² Portál CAF: *Půjčka na zlepšení bydlení pro příchod dítěte do rodiny*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paham>>.

speciálních vzdělávacích služeb či domácího vzdělávání, má nárok na příspěvek na vzdělávání zdravotně postiženého dítěte.

Měsíční výše příspěvku je **126,41 €** za každé postižené dítě, o které rodič pečeje. Částka příspěvku může být navýšena o doplněk na:

- náklady spojené s péčí o zdravotně postižené dítě
- příplatek v případě, že jeden z rodičů zanechal své pracovní činnosti z důvodu péče o dítě
- náklady na mzdu opatrovatelky pro péči o zdravotně postižené dítě

Osamělý rodič se zdravotně postiženým dítětem, který již pobírá doplněk k příspěvku na vzdělávání zdravotně postiženého dítěte a přerušil svou pracovní činnost z důvodu péče o dítě nebo zaměstnal opatrovatelku, má nárok na příplatek podle stupně zdravotního postižení dítěte. Výše vyplácených doplňků a příplatku podle stupně zdravotního postižení dítěte je uvedena v tabulce 18.⁷³

Tabulka 18: Měsíční výše vyplácených doplňků a příplatku pro osamělé rodiče podle stupně zdravotního postižení nezaopatřeného dítěte platná pro rok 2011

Stupeň zdravotního postižení dítěte	Výše doplňku	Výše příplatku pro osamělého rodiče
1	94,81 €	0 €
2	256,78 €	51,36 €
3	363,44 €	71,11 €
4	563,21 €	225,17 €
5	719,80 €	288,38 €
6	1 038,36 €	422,69 €

Zdroj: CAF

⁷³ Portál CAF: *Příspěvek na vzdělání zdravotně postiženého dítěte*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/aeeh>>.

Rodič má nárok na příspěvek na vzdělávání zdravotně postiženého dítěte i v situaci, kdy současně pobírá denní dávky rodičovské přítomnosti. V takovémto případě však rodič není vyplácen doplněk ani příplatek k příspěvku na vzdělávání zdravotně postiženého dítěte.⁷⁴

7.2.3.2 Příspěvek pro zdravotně postižené dospělé (allocation aux adultes handicapés)

Příspěvek je určen pro osoby s alespoň 80 % zdravotním postižením. Nárok na příspěvek má i žadatel se zdravotním postižením v rozmezí 50 – 79 %, pokud je trvale snížena jeho pracovní schopnost a je mladší než 60 let.

Příspěvek pro zdravotně postižené dospělé je příjmově testovaná dávka. Pro získání dávky nesměl roční příjem v roce 2009 přesáhnout hranici **8 543,40 €**, pokud žadatel žije sám, nebo **17 086,80 €**, pokud žadatel žije s partnerem. V případě, že se postižená osoba stará o nezaopatřené dítě, zvyšuje se částka hraničních příjmů za rok 2009 o **4 271,70 €** za každé nezaopatřené dítě v rodině.

Maximální měsíční výše příspěvku pro zdravotně postižené dospělé osoby vyplácené CAF činí **711,95 €**. Částka příspěvku se přepočítává každý trimestr podle příjmů žadatele a jeho partnera. Zdravotně postižená osoba má nárok na přivýdělek maximálně po dobu 6 měsíců, který se nezapočítává do příjmů pro výpočet výše dávky. Příjmy z pracovní činnosti trvající delší dobu než 6 měsíců se částečně započítávají do příjmů pro výpočet výše příspěvku.

Zdravotně postižená osoba s postižením větším než 80 %, která pobírá příspěvek v jeho plné výši a zároveň je příjemcem starobního nebo invalidního důchodu,

⁷⁴ Portál CAF: *Příspěvek na vzdělání zdravotně postiženého dítěte*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/aeeh>>.

popřípadě důchodu z pracovního úrazu, má nárok na příplatek ke svým příjmům nebo na příplatek na nezávislý život.

Měsíční výše příplatku k příjmům činí **179,31 €** a je určena pro zdravotně postižené osoby, které splňují následující podmínky:

- jsou mladší než 60 let,
- jejich pracovní schopnost je nižší než 5 %,
- nemají příjmy ze zaměstnání po dobu nejméně jednoho roku a nejsou OSVČ,
- mají samostatné bydlení.

Měsíční výše příplatku na nezávislý život činí **104,77 €** a je vyplácena zdravotně postiženým osobám, které splňují tyto podmínky:

- osoba nevykonává pracovní činnost,
- má samostatné bydlení, na které pobírá příspěvek na bydlení.

V případě, že vznikl nárok na výplatu obou příplatků, je dotyčné osobě vyplácen pouze příplatek k příjmům.⁷⁵

7.2.3.3 Důchodové pojištění rodičů starající se o zdravotně postiženou osobu (assurance vieillesse des parents au foyer)

CAF hradí důchodové pojištění osobám, které zanechaly pracovní činnosti z důvodu péče o dospělou osobu nebo nezaopatřené dítě s alespoň 80 % stupněm invalidity. Pečující osoba musí žít ve stejné domácnosti jako zdravotně postižený.

Nárok na úhradu důchodového pojištění je limitován výší příjmů osoby, která pečeje o zdravotně postiženého. Hraniční výše ročních příjmů je závislá na počtu nezaopatřených dětí v domácnosti:

⁷⁵ Portál CAF: *Příspěvek pro zdravotně postižené dospělé*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/aah>>.

- **19 718 €** pokud se v domácnosti nenachází dítě mladší 20 let,
- **24 648 €** pokud je v domácnosti jedno nezaopatřené dítě,
- **29 578 €** pokud jsou v domácnosti dvě nezaopatřené děti,
- **5 915 €** za každé další nezaopatřené dítě v domácnosti.⁷⁶

7.2.3.4 Příjmy aktivní solidarity (Revenu de solidarité active)

Příjmy aktivní solidarity jsou stanoveny vládou a mají za úkol zajistit minimální příjem domácnosti. Výše Revenu de solidarité active (RSA) se odvíjí od sociální situace příjemce a je určena osobám, které splňují tyto podmínky:

- jsou starší 25 let,
- jsou mladší 25 let a starají se o jedno či více nezaopatřených dětí,
- jsou mladší 25 let a nestarají o nezaopatřené dítě, ale v posledních třech letech pracovaly na plný úvazek alespoň dva roky,
- jejich příjem je nižší než minimální.

Výše dávky se rovná rozdílu mezi maximální RSA, jenž se spočítá jako paušální částka + 62% příjmů domácnosti z pracovní činnosti, a celkových příjmů domácnosti, do kterých je zahrnut i příspěvek na bydlení. Celková výše dávky se tedy vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{RSA} = (\text{paušální částka} - 62\% \text{ příjmů domácnosti z pracovní činnosti}) - (\text{příjmy domácnosti} + \text{částka příspěvku na bydlení})$$

Výše paušální částky RSA je závislá na rodinné situaci žadatele. V následující tabulce 19 je uvedena výše paušální částky RSA stanovená pro rok 2011.

⁷⁶ Portál CAF: *Důchodové pojištění rodičů starající se o zdravotně postiženou osobu*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metrobole/avh>>.

Tabulka 19: Výše paušální částky RSA v roce 2011

Počet nezaopatřených dětí v rodině	Osamělý rodič	Rodič žijící s partnerem
0	466,99 €	700,49 €
1	700,49 €	840,59 €
2	840,59 €	980,69 €
za každé další dítě v rodině	186,80 €	186,80 €

Zdroj: CAF

Za příjmy domácnosti z pracovní činnosti se považuje průměr celkových měsíčních příjmů všech členů domácnosti z výdělečné činnosti za předchozí čtvrtletí.

Do celkových příjmů domácnosti se zahrnují průměrné měsíční příjmy všech členů domácnosti z výdělečné činnosti a některé sociální dávky (např. rodinné přídavky) za předchozí čtvrtletí.

Částka příspěvku na bydlení je pro výpočet RSA vzata v úvahu paušálně. Pokud rodina pobírá příspěvek na bydlení, tak je RSA snížen o:

- **56,04 €**pro jednu osobu v domácnosti,
- **112,08 €**pro dvě osoby v domácnosti,
- **138,70 €**pro tři a více osob v domácnosti.

RSA se nevyplácí, pokud je částka dávky nižší než 6 €.⁷⁷

⁷⁷ Portál CAF: *Příjmy aktivní solidarity*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/rsa>>.

8. Porovnání nároků na dávky českých a francouzských rodin

Tato část je zaměřena na srovnání ekonomické situace konkrétních domácností a jejich nároku na vyplácení státních sociálních dávek v Česku a ve Francii. Pomocí několika vybraných příkladů je srovnána situace samostatně žijící osoby s nízkým příjmem, bezdětné rodiny, rodiny s jedním malým dítětem a rodin s dvěma nezaopatřenými dětmi. Je třeba podotknout, že výpočty týkající se rozhodných příjmů pro stanovení nároku na dávku jsou zjednodušeny a určeny podle měsíčních příjmů rodiny, které jsou brány za konstantní, stejně jako měsíční výdaje rodiny.

8.1 Samostatně žijící osoba s nízkým příjmem

Český absolvent, kterému je 25 let, žije sám a nemá žádné příjmy, má nárok na vyplácení částky životního minima pro jednotlivce ve výši **3 126 Kč** a zároveň má nárok na vyplácení příspěvku na bydlení ve výši normativních nákladů.

Francouzský absolvent, kterému je 25 let, žije sám a nemá žádné příjmy kromě příspěvku na bydlení ve výši **244 €**, má nárok na výplatu příjmů aktivní solidarity (RSA). Měsíční částka příjmů aktivní solidarity pro samostatně žijící osobu činí **410,95 €** a je vypočtena podle vzorce:

$$\text{RSA} = (\text{paušální částka} - 62\% \text{ příjmů domácnosti z pracovní činnosti}) - (\text{příjmy domácnosti} + \text{částka příspěvku na bydlení})$$

přičemž:

- paušální částka pro osamělou osobu bez dětí je 466,99 €,
- příjmy domácnosti z pracovní činnosti neexistují,
- příjmy domácnosti jsou rovna 0 €.
- částka příspěvku na bydlení činí 56,04 €.

Z tohoto příkladu vyplývá, že francouzský i český absolvent, pokud žijí sami a nemají žádné příjmy z pracovní činnosti, mají nárok na zajištění alespoň minimálního příjmu a na pomoc při úhradě nákladů na bydlení. Ovšem v případě, že je český absolvent hlášen trvalým bydlištěm u svých rodičů, nemá nárok na výplatu životního minima ani příspěvku na bydlení.

8.2 Bezdětná rodina

Český bezdětný pár s měsíčním příjmem **42 000 Kč** a měsíčními výdaji **20 000 Kč**, z čehož výdaje na bydlení činí **10 500 Kč**, nemá nárok na žádné státní sociální dávky. A to ani na příspěvek na bydlení, protože celková částka vynaložené měsíčně na bydlení je nižší než 30 % příjmů domácnosti.

Francouzský bezdětný pár s ročním příjmem v roce 2009 ve výši **42 000 €**, měsíčním příjmem **3 500 €** a výdaji ve výši **3 000 €**, z čehož výdaje na bydlení jsou ve výši **400 €**, také nemá nárok na žádné státní sociální dávky. Je však patrné, že náklady na bydlení českého páru představují **52,5 %** celkových výdajů domácnosti, kdežto náklady na bydlení francouzského páru jsou pouze **13,3 %** celkových měsíčních výdajů. Francouzský pár měsíčně ze svých příjmů ušetří **500 €**, protože jeho celkové měsíční výdaje představují **85,7 %** celkových příjmů. Český pár měsíčně ušetří **22 000 Kč**, protože jeho celkové měsíční výdaje jsou ve výši **47,6 %** celkových příjmů.

Z uvedeného vyplývá, že ekonomicky je na tom lépe český pár. Tato situace se však může závažně změnit v okamžiku, kdy se francouzskému a českému páru narodí dítě. V takovémto případě má český pár nárok pouze na rodičovský příspěvek ve výši **7 600 Kč**. Porodné ve výši **13 000 Kč** vyplaceno nebude, protože příjem rodiny přesáhl **2,5násobek životního minima**, které tvoří pro rodiče s jedním dítětem **7 080 Kč**, tzn. 2,5 násobek životního minima je **16 992 Kč**. Pokud rodič zanechá své pracovní činnosti a bude pečovat o dítě, tak se příjem domácnosti sníží a bude mu vyplácen pouze rodičovský příspěvek v hodnotě **7 600 Kč**, rozhodne-li se pro klasické čerpání dávky. Naproti tomu francouzskému páru, který měl v roce 2009 roční příjem ve výši

42 000 €, bude vyplaceno jednorázové porodné ve výši **903,07 €** protože jeho příjem nepřesáhl maximální hranici pro vyplacení dávky, která činí pro páru se dvěma příjmy a jedním dítětem **44 621 €**. Zároveň bude rodině vyplácen měsíční rodičovský příspěvek ve výši **180,62 €**, příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě v částce **706,57 €**, nechá-li rodič o své dítě pečovat domácí chůvu zaměstnanou agenturou sdružující kvalifikované chůvy, a příspěvek na svobodnou volbu činnosti ve výši **379,79 €**, pokud rodič nebude nepracovat a zároveň bude pobírat rodičovský příspěvek. Celkem francouzská rodina obdrží měsíční dávky ve výši **1 267 €**, díky čemuž nedojde k tak velkému snížení příjmů domácnosti jako v případě české rodiny.

Názorněji je tato situace popsána v následujícím příkladu, kdy jeden z rodičů již peče o dítě mladší 4 let a pobírá rodičovský příspěvek.

8.3 Rodina s malým dítětem

Česká rodina s ročním dítětem a měsíčním příjmem **25 000 Kč**, do kterého je zahrnut i rodičovský příspěvek ve výši **7 600 Kč**, a měsíčními výdaji **16 000 Kč**, z čehož výdaje na bydlení činí **8 500 Kč**, nemá nárok na přídavek na dítě. Důvodem je skutečnost, že životní minimum rodiny je **7 080 Kč** (vypočteno jako: 2 880 + 2 600 + 1 600) a **2,4násobek** životního minima činí **16 992 Kč**. Do příjmů domácnosti pro nárok na přídavek na dítě se započítává i rodičovský příspěvek, a z toho plyne, že měsíční příjem rodiny je vyšší než 2,4násobek životního minima.

Rodina má naopak nárok na příspěvek na bydlení, protože celková částka výdajů na bydlení přesahuje 30 % příjmů domácnosti. Výše příspěvku na bydlení pro tříčlennou rodinu bydlící v nájemním bytě v obci do 9 999 obyvatel činní **1 352 Kč** měsíčně. Částka příspěvku pro rok 2011 se vypočte jako rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a příjmem domácnosti vynásobeným koeficientem 0,3, tzn. $8 852 - (25 000 \times 0,3) = 1 352 \text{ Kč}$.

Kromě rodičovského příspěvku v měsíční výši **7 600 Kč** má tedy rodina nárok ještě na příspěvek na bydlení v částce **1 352 Kč**. Celkem tato domácnost dostává státní

podporu ve výši **8 952 Kč**, což představuje **34 %** jejích celkových příjmů, které jsou ve výši **26 352 Kč**.

Francouzská rodina s měsíčním dítětem, s ročním příjmem v roce 2009 ve výši **39 600 €**, měsíčním příjmem **2 133 €**, bez započtení dávek CAF, a měsíčními výdaji **2 300 €**, z čehož náklady na bydlení činí **1 100 €**, má nárok na tyto dávky PAJE:

- jednorázové porodné ve výši **903,07 €**,
- rodičovský příspěvek v měsíční výši **180,62 €**,
- příspěvek na svobodnou volbu povolání v částce **706,57 €**, pokud se rodiče rozhodnou pro chůvu zaměstnanou sdružením,
- příspěvek na svobodnou volbu činnosti ve výši **379,79 €**, pokud rodič nepracuje a zároveň pobírá rodičovský příspěvek.

Rodiče nemají nárok na důchodové pojištění rodičů v domácnosti, protože jejich příjem v roce 2009 přesáhl hraniční příjem pro vyplácení této dávky, jenž činí **32 574 €**. Rodina též nemá nárok na příspěvek na bydlení.

Domácnosti jsou celkem měsíčně vypláceny dávky ve výši **1 267 €**, což představuje **37,3 %** celkových příjmů, které jsou ve výši **3 400 €**. Zároveň rodina obdržela jednorázovou platbu porodného v hodnotě **903,07 €**.

Z uvedeného vyplývá, že dávky české rodiny tvoří nižší procento příjmů domácnosti, než dávky francouzské rodiny. Zároveň měsíční výdaje české rodiny představují **60 %** příjmů domácnosti, kdežto výdaje francouzské rodiny jsou **67,6 %** měsíčních příjmů. Přičemž náklady na bydlení české rodiny (bez příspěvku na bydlení) tvoří **53,1 %** celkových výdajů a náklady na bydlení francouzské rodiny představují **47,8 %** celkových výdajů.

8.4 Rodina s dvěma dětmi

V této podkapitole jsou uvedeny dva příklady domácností s dvěma různě starými nezaopatřenými dětmi. První případ se zabývá rodinami, ve kterých jsou obě děti mladší než 15 let. Druhý příklad zachycuje ekonomickou situaci rodin s nezaopatřenými dětmi staršími 15 let.

Česká rodina s dvěma dětmi ve věku 10 a 13 let, s měsíčním příjmem **22 000 Kč** a výdaji **20 700 Kč**, z nichž **8 500 Kč** tvoří výdaje na bydlení, má životní minimum ve výši **9 400 Kč** (spočteno jako $2\ 880 + 2\ 600 + 1\ 960 + 1\ 960$). Příjmy domácnosti jsou nižší než **2,4násobek** životního minima domácnosti, které je **22 560 Kč**, proto má rodina nárok na přídavek na dítě. Výše dávky za obě nezaopatřené děti je **1 220 Kč** měsíčně. Zároveň bude rodině vyplácen i příspěvek na bydlení, protože náklady vynaložené na bydlení jsou vyšší než 30 % příjmů, do kterých je započítán i přídavek na dítě. Výše příspěvku pro čtyřčlennou rodinu žijící v obci do 9 999 obyvatel činí **4 310 Kč** a počítá se jako rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a příjmem domácnosti, zahrnujícím i přídavky na děti, vynásobeným koeficientem 0,3, tzn. $11\ 279 - (22\ 000 + 1\ 220) \times 0,3$.

Celková částka měsíční podpory zahrnující přídavky na děti a příspěvek na bydlení je vyplácena ve výši **5 530 Kč**, což představuje **23,8 %** celkových příjmů, které činí **23 220 Kč**.

Francouzská rodina s dvěma dětmi ve věku 9 a 14 let, ročními příjmy v roce 2009 ve výši **36 000 €**, s měsíčními příjmy **3 000 €** a výdaji **2 400 €**, přičemž výdaje na bydlení jsou **900 €**, má nárok pouze na rodinné přídavky v měsíční výši **125,74 €**. Příspěvek na začátek školního roku rodině vyplácen nebude, protože příjem domácnosti v roce 2009 přesáhl hraniční příjem pro výplatu této dávky, který je **28 271 €** pro rodinu se dvěma nezaopatřenými dětmi. Rodina nemá nárok na příspěvek na bydlení.

Rodině jsou celkem vypláceny měsíční dávky ve výši **125,74 €**, což představuje **4 %** celkových příjmů, které činí **3 125,74 €**.

Státní sociální dávky, které obdrží česká rodina, představují větší procento jejích celkových příjmů než dávky, jež jsou vyplaceny francouzské domácnosti. Zároveň měsíční výdaje české rodiny činí **89 %** celkových příjmů, přičemž **41 %** výdajů tvoří náklady na bydlení před započtením příspěvku na bydlení. Měsíční výdaje francouzské rodiny představují **76,8 %** celkových příjmů, z toho **37,5 %** jsou náklady na bydlení.

Česká rodina s dvěma nezaopatřenými dětmi ve věku 16 a 22 let s měsíčním příjmem **38 000 Kč** a výdaji **17 000 Kč**, z nichž **9 000 Kč** představují náklady na bydlení, má životní minimum ve výši **9 980 Kč** ($2\ 880 + 2\ 600 + 2\ 250 + 2\ 250$). Rodina nemá nárok na přídavky na děti, protože příjmy domácnosti přesahují 2,4násobek životního minima, který je **23 952 Kč**. Příspěvek na bydlení nebude vyplácen, protože náklady na bydlení jsou nižší než 30 % celkových příjmů domácnosti.

České rodině nebudou vyplaceny žádné sociální dávky, protože nesplňuje žádné z kritérií pro obdržení státní sociální podpory.

Francouzská rodina s dvěma nezaopatřenými dětmi ve věku 15 a 19 let s příjmem v roce 2009 ve výši **70 000 €**, měsíčními příjmy **6 000 €** a výdaji **4 500 €**, z nichž **1 150 €** jsou náklady na bydlení, má nárok na rodinné přídavky ve výši **125,74 €** měsíčně. Rodina nemá nárok na příspěvek na začátku školního roku, protože její příjmy v roce 2009 byly vyšší než maximálně přípustné příjmy pro vyplacení této dávky, které jsou stanoveny pro rodinu s dvěma dětmi ve výši **28 271 €**. Domácnost nedostává příspěvek na bydlení.

Celkem francouzská rodina měsíčně obdrží státní sociální podporu v hodnotě **125,74 €**, což představuje **2 %** jejího celkového příjmu, který činí **6 125,74 €**.

Česká rodina s měsíčními příjmy **38 000 Kč** nemá nárok na výplatu žádné sociální dávky, protože její příjem přesahuje 2,4násobek životního minima domácnosti

a nesplňuje tudíž podmínky pro obdržení příspěvku na děti. Též její náklady na bydlení jsou nižší než 30 % celkových měsíčních příjmů a nemá proto nárok ani na příspěvek na bydlení. Podmínky pro výplatu ostatních státních sociálních dávek také nejsou splněny. Na druhou stranu má francouzská rodina s příjmy v roce 2009 ve výši **70 000 €** nárok na rodinné přídavky, které jsou příjmově netestovanou dávkou a jsou vypláceny všem rodinám, majícím alespoň dvě nezaopatřené děti bez ohledu na dosahované příjmy.

Měsíční výdaje české rodiny představují **44,7 %** celkových měsíčních příjmů, přičemž **52,9 %** celkových výdajů jsou náklady na bydlení. Měsíční výdaje francouzské domácnosti činí **75 %** celkových příjmů, přičemž náklady na bydlení jsou ve výši **25,5 %** celkových měsíčních výdajů.

9. Závěr

Podoba českého a francouzského systému státních sociálních dávek se liší. Tato odlišnost je způsobena rozdílným historickým vývojem sociálních států a národními tradicemi. Systém státní sociální podpory ve Francii je značně komplikovaný. Je charakteristický velkou rozmanitostí poskytovaných dávek a přídavků, které jsou vypláceny řadou institucí. Některé z dávek mají charakter sociální péče. Je to způsobeno především odlišným rozsahem definice termínu státní sociální dávka. Ve Francii je tento pojem chápán velice široce a mnohem komplexněji než v úzkém pojetí České republiky. Z tohoto důvodu nebyly do diplomové práce zahrnuty všechny státní sociální dávky vyplácené ve Francii, ale pouze ty dávky, které vyplácí CAF a jsou určeny především rodinám s nezaopatřenými dětmi. Celá tato práce byla zaměřena na prorodinou sociální politiku států z pohledu konečného příjemce státní sociální dávky.

Cílem diplomové práce bylo porovnat životní úroveň obyvatel České a Francouzské republiky s ohledem na státem poskytované sociální dávky rodinám s nezaopatřenými dětmi. Dílčím cílem poté bylo zjistit, která ze zemí poskytuje větší sociální jistoty pro tuto vybranou skupinu obyvatelstva. Tyto cíle byly splněny při porovnání životní a ekonomické situace reprezentativního vzorku českých a francouzských domácností.

Při komparaci státních sociálních dávek ve dvou zemích je třeba vzít v úvahu odlišnou legislativní úpravu důležitých termínů, které ovlivňují nárok na vyplácení státních sociálních dávek. V České republice se problematice státních sociálních dávek věnuje především zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Hlavním právním předpisem zabývajícím se státními sociálními dávkami ve Francii je zákoník o sociální činnosti a rodině (Code de l'action sociale et des familles). Podle těchto legislativních předpisů se liší definice pojmu nezaopatřené dítě a rozhodný příjem. V České republice je za nezaopatřené dítě považováno dítě do věku 26 let, pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání. Ve Francii je dítě bráno za nezaopatřené do věku 20 let, pokud je studentem nebo učněm bez zaměstnání, nebo pokud jeho měsíční příjem nepřesáhne 55 % minimální mzdy. Rozhodný příjem

se podle české legislativy stanoví jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období, kterým je kalendářní rok či kalendářní čtvrtletí. Ve Francii se za rozhodný příjem pro nárok na státní sociální dávky v roce 2011 považuje výše příjmu domácnosti za rok 2009.

Z uvedených příkladů životní a ekonomické situace české a francouzské domácnosti vyplývá, že český bezdětný pár je na tom ekonomicky lépe než francouzský bezdětný pár. Společný měsíční příjem obou českých partnerů je, na rozdíl od francouzského páru, mnohonásobně vyšší než jejich měsíční náklady na živobytí. Situace se ovšem závažně změnila v okamžiku, kdy je v rodině dítě mladší 4 let. V české domácnosti došlo k závažnému úbytku příjmů, které nejsou dostatečně kompenzovány státní sociální dávkou. Naproti tomu měsíční příjem francouzské rodiny zůstává téměř nezměněn, protože francouzská domácnost má v takovémto případě nárok na více státních sociálních dávek než česká rodina, a tyto dávky kompenzují téměř celý měsíční příjem rodiče, který zanechal práce a pečeje o dítě.

Situace rodin se staršími nezaopatřenými dětmi není již tak jednoznačná. Vzhledem k tomu, že přídavek na dítě je v České republice příjmově testovanou dávkou, kdežto ve Francii se jedná o dávku příjmově netestovanou, která je vyplácena všem rodinám s alespoň dvěma nezaopatřenými dětmi, je velice komplikované posoudit životní úroveň rodin z pohledu nároku na státní sociální dávky. Česká rodina s příjmem nižším než 2,5nárobek životního minima a výdaji na bydlení vyššími než 30 % celkových příjmů, do kterých se započítává i sociální dávka, má nárok na příspěvek za každé nezaopatřené dítě v domácnosti a na příspěvek na bydlení. Naproti tomu francouzské rodině jsou vypláceny rodinné přídavky na dítě pouze v případě, že v domácnosti jsou alespoň dvě děti. Zároveň má francouzská rodina s příjmy v roce 2009 nižšími než jsou příjmy hraniční nárok na příspěvek na začátek školního roku, pokud je alespoň jedno dítě starší než 6 let. V případě, že jsou ve francouzské domácnosti alespoň tři děti, má rodina nárok na přídavek na doplnění rodinného příjmu. Z uvedeného vyplývá, že francouzská rodina s více dětmi má nárok na více státních sociálních dávek, než česká rodina.

V této diplomové práci byly uvedeny dva příklady českých a francouzských rodin se dvěma různě starými dětmi. V prvním případě se jednalo o situaci, kdy v rodinách jsou dvě nezaopatřené děti, které ještě nemají splněnu povinnou školní docházku. Česká rodina s příjemem nižším než 2,5nároben životního minima a výdaji na bydlení vyššími než 30 % celkových příjmů obdrží nejen příspěvek na obě své nezaopatřené děti, ale také příspěvek na bydlení. Naproti tomu francouzská domácnost má nárok pouze na rodinné přídavky. V takovémto případě tvoří státní sociální dávky české rodiny vyšší procento jejího celkového příjmu než dávky, které pobírá francouzská rodina. Ve druhém příkladu se jednalo o rodiny se dvěma dětmi, kde obě děti mají již splněnu povinnou školní docházku a dále studují. Česká rodina v tomto případě nemá nárok na žádnou státní sociální dávku, protože celkové příjmy rodiny jsou vyšší než 2,5násobek životního minima domácnosti a současně náklady na bydlení jsou nižší než 30 % příjmů. Francouzská rodina uplatňuje nárok na rodinné přídavky.

Z příkladů vyplývá, že náklady českých rodin na bydlení představují vyšší procento celkových měsíčních výdajů domácnosti než je tomu u francouzských rodin. Zároveň ale francouzské domácnosti měsíčně vynaloží vyšší procento svých celkových příjmů na úhradu měsíčních výdajů.

Z uvedených skutečností vyplývá, že i když ve Francii existuje mnohem více dávek na podporu rodin s nezaopatřenými dětmi a celkově je francouzský systém komplikovanější než český, životní úroveň francouzských domácností nijak výrazně nepřevyšuje životní úroveň českých rodin.

10. Summary

The main objective of this thesis is to compare the standard of living in the Czech Republic and France in regards to state-provided assistance to achieve this level of living standard. The work is focused mainly on familial social policy of both countries, and therefore the examined group of citizens is mainly families with dependent children.

The work is divided into two parts. The first part is establishing the legislative framework for state social benefits and definitions of important terms. The second part describes in detail the various Czech and French benefits, as well as examples of the economic situation of selected families and their entitlement to state benefits. The conclusion is devoted to the comparison of these findings.

Key words: state social benefits, social policy, dependent children, minimum wage, living wage, standard of living.

11. Přehled použité literatury

Odborná literatura

BARBIER, J., THÉRET, B. *Le nouveau système français de protection sociale.* Paris: La Découverte, 2004. 123 p. ISBN 2-7071-3930-0.

BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady.* Praha: ANAG, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7263-467-5.

DEPRAT, L. *Guide de la protection sociale.* Héricity: Éditons du Puits Fleuri, 2006. 344 p. ISBN 2-866739-318-3.

DUPEYROUX, J. *Droit de la sécurité sociale.* Paris: Dalloz, 2008. 215 p. ISBN 978-2-247-07531-7.

HARDY, J., LHUIILLIER, J., THÉVENET, A. *Aide sociale aujourd’hui.* Editeur: ESF, 2010. 480 p. ISBN 987-2-7101-1945-6.

Státní sociální podpora: stručný průvodce dávkami státní sociální podpory. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2005. 69 s. ISBN 80-86878-28-7.

Právní předpisy

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Veřejná služba pro šíření práva Legifrance.gouv.fr: *Zákoník o sociální činnosti a rodině.* [online]. [cit. 22.2.2011]. Dostupný na WWW:
<<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006074069&dateTexte=20080430>>.

Veřejná služba pro šíření práva Legifrance.gouv.fr: *Občanský zákoník.* [online]. [cit. 22.2.2011]. Dostupný na WWW:
<<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070721&dateTexte=20080122>>.

Internetové odkazy

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Česká republika, životní a pracovní podmínky.* [online]. [cit. 10.1.2011]. Dostupné na WWW:

<http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/cesko#kap%205.2>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Životní a existenční minimum*. [online]. [cit. 10.1.2011]. Dostupné na WWW:

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/zivotni_min>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Obecné informace*. [online]. [cit. 12.1.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/obecne>>.

Portál Superkariera: *Finance: minimální mzda*. [online]. Vydáno 1.2. 2011. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.superkariera.cz/poradna/pracovni-pravo/finance-minimalni-mzda.html>>.

Portál Českého statistického úřadu: *Průměrná měsíční hrubá mzda 2000 – 2010*. [online]. [cit. 20.2.2011]. Dostupné na WWW:

<http://www.czso.cz/csu/dyngrafy.nsf/graf/mzda_v_kc>.

Portál ministerstva práce, zaměstnanosti a zdraví: *SMIC*. [online]. [cit. 20.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.travail-emploi-sante.gouv.fr/informations-pratiques,89/fiches-pratiques,91/remuneration,113/le-smic,1027.html>>.

Francouzský informační portál Vie publique.fr: *Struktura sociální ochrany ve Francii*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.vie-publique.fr/decouverte-institutions/finances-publiques/protection-sociale/definition/comment-protection-sociale-est-elle-organisee-france.html>>.

Portál CAF: *Obecné informace*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/suppressiondr>>.

Portál magicmaman.com: *Nezaopatřené dítě*. [online]. [cit. 15.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.magicmaman.com/enfants-a-charge-les-criteres-de-la-caf,194,4229.asp>>.

Ekonomický portál Businssinfo: *Pravidla pro podnikání ve Francii*. [online]. [cit. 25.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/francie/pravidla-pro-podnikani-ve-francii/1000421/42824/>>.

INSEE (Národní statistický institut): *Průměrná mzda*. [online]. [cit. 25.2.2011]. Dostupné na WWW:

<http://www.insee.fr/fr/themes/theme.asp?theme=4&sous_theme=1>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Přídavek na dítě*. [online]. [cit. 1.2.2011]. Dostupné na WWW:

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/prid_na_dite>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Sociální příplatek*. [online]. [cit. 1.2.2011]. Dostupné na WWW:

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/soc_priplatek>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Příspěvek na bydlení*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/prisp_na_bydleni>.

Portál Měšec.cz: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/rodicovsky-prispevek/>>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/rodicovsky_prisp>.

Portál Finance.cz: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 5.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.finance.cz/socialni-podpora/davky-pestounske-pece>>.

Portál Finance.cz: *Příspěvek na úhradu potřeb dítěte*. [online]. [cit. 5.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.finance.cz/socialni-podpora/informace/prispevek-na-uhradu-potreb-ditete>>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/pestounskapece>>.

Portál Měšec.cz: *Dávky pěstounské péče*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.mesec.cz/mzdy-a-duchod/socialni-podpora/socialni-davky/pruvodce/davky-pestounske-pece>>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Porodné*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/porodne>>.

Portál ministerstva práce a sociálních věcí: *Pohřebné*. [online]. [cit. 3.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/pohrebne>>.

Portál CAF: *Přehled poskytovaných dávek*. [online]. [cit. 6.2.2011]. Dostupné na WWW:

<[http://www.caf.fr/wps/portal/!ut/p/c5/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3hTXx9LT4Og0LAAC2MLA08zdx__YGMDENAPB-kwizfAARwNIPKW_s6-xo5OviEBhq5mBkamlma-XqHORiAT0OQN_E0NjAIIsDXwtjEyMDfzN9f088nNT9Quys4MsHBUVAUqWoP4!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfOU9DTTNBQk1UUDBPNTAyUDkwTTgyNDMwNDQ!>](http://www.caf.fr/wps/portal/!ut/p/c5/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3hTXx9LT4Og0LAAC2MLA08zdx__YGMDENAPB-kwizfAARwNIPKW_s6-xo5OviEBhq5mBkamlma-XqHORiAT0OQN_E0NjAIIsDXwtjEyMDfzN9f088nNT9Quys4MsHBUVAUqWoP4!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfOU9DTTNBQk1UUDBPNTAyUDkwTTgyNDMwNDQ!/)

Portál CAF: *Porodné*. [online]. [cit. 6.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Portál CAF: *Rodičovský příspěvek*. [online]. [cit. 6.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Portál CAF: *Příspěvek na svobodnou volbu péče o dítě*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Portál CAF: *Příspěvek na svobodnou volbu činnosti*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paje>>.

Portál CAF: *Rodinné přídavky*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/af>>.

Portál CAF: *Příspěvek na začátek školního roku*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/ars>>.

Portál CAF: *Přídavek na doplnění rodinného příjmu*. [online]. [cit. 8.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/cf>>.

Portál CAF: *Denní dávky rodičovské přítomnosti*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW:
<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/ajpp>>.

Portál CAF: *Příspěvek na podporu rodiny*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/asf>>.

Portál CAF: *Pomoc při vymáhání alimentů*. [online]. [cit. 9.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/rpa>>.

Portál CAF: *Důchodové pojištění rodičů v domácnosti*. [online]. [cit. 10.2.2011].

Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/ave>>.

Portál CAF: *Příspěvek na bydlení*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/al>>.

Portál CAF: *Individuální pomoc při získávání ubytování*. [online]. [cit. 10.2.2011].

Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/apl>>.

Portál CAF: *Příspěvek na přestěhování*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/pdem>>.

Portál CAF: *Půjčka na zlepšení bydlení*. [online]. [cit. 10.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/pah>>.

Portál CAF: *Půjčka na zlepšení bydlení pro příchod dítěte do rodiny*. [online]. [cit.

10.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/paham>>.

Portál CAF: *Příspěvek na vzdělání zdravotně postiženého dítěte*. [online]. [cit.

12.2.2011]. Dostupné na WWW:

<<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/aeeh>>.

Portál CAF: *Příspěvek pro zdravotně postižené dospělé*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/aah>>.

Portál CAF: *Důchodové pojištění rodičů starající se o zdravotně postiženou osobu*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/avh>>.

Portál CAF: *Příjmy aktivní solidarity*. [online]. [cit. 12.2.2011]. Dostupné na WWW: <<http://www.caf.fr/wps/portal/particuliers/catalogue/metropole/rsa>>.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník na životní úroveň obyvatelstva v ČR

Příloha č. 2: Dotazník na životní úroveň obyvatelstva ve Francii

Dotazník na životní úroveň obyvatelstva v ČR

1. Rodinný stav

- Svobodný/á
- Ženatý/vdaná
- Druh/družka
- Vdovec/vdova

2. Počet dětí v domácnosti

3. Věk dětí (prosím vyplňte věk u každého dítěte v domácnosti)

4. Školy, které Vaše děti navštěvují

- Jesle
- Mateřská školka
- Základní škola
- Střední škola, či odborné učiliště
- VŠ nebo VOŠ

5. Je některé z Vašich dětí:

Příloha č. 1

(pokud Vaše dítě nesplňuje žádnou z uvedených možností, tak prosím na tuto otázku ani následující neodpovídejte)

- dlouhodobě nemocné
- dlouhodobě zdravotně postižené
- dlouhodobě těžce zdravotně postižené

6. Napište počet dětí, které odpovídají údajům z otázky č. 5

7. Jsou-li ve Vaší domácnosti

- oba rodiče dlouhodobě zdravotně postižení
- osamělý rodič dlouhodobě zdravotně postižený
- jeden z rodičů je dlouhodobě zdravotně postižený
- osamělý rodič
- žádná z uvedených skutečností

8. Celkový měsíční příjem domácnosti cca

9. Celkové měsíční výdaje domácnosti cca

10. Částka výdajů měsíčně vynaložených na bydlení cca

11. Částka výdajů měsíčně vynaložených na energii cca

11. Částka výdajů měsíčně vynaložených na vzdělání dětí cca

12. Částka výdajů měsíčně vynaložených na dopravu cca

Příloha č. 1

13. Částka výdajů měsíčně vynaložených na spotřební zboží a běžný chod domácnosti
cca

14. Pobíráte státní dávky

Ano

Ne

15. Které z uvedených dávek pobíráte?

- Přídavek na dítě
- Sociální příplatek
- Příspěvek na bydlení
- Dávky pěstounské péče

16. Jaké dávky pěstounské péče pobíráte? (prosím nevyplňujte, pokud jste v předchozí otázce nezaškrtli "dávky pěstounské péče" a pokračujte prosím otázkou č. 18)

- Příspěvek na úhradu potřeb dítěte
- Odměna pěstouna
- Odměna pěstouna ve zvláštních případech
- Příspěvek při převzetí dítěte
- Příspěvek na nákup motorového vozidla

16. Počet dětí, na které jsou uplatňovány dávky pěstounské péče

Příloha č. 1

17. Věk dětí, na které jsou uplatňovány dávky pěstounské péče

18. Zaškrtněte počet obyvatel Vaší obce (v případě, že bydlíte v Praze, tak prosím zaškrtněte odpověď Praha)

- Praha
- nad 100 000 obyvatel
- 50 000 - 99 999 obyvatel
- 10 000 - 49 999 obyvatel
- do 9 999 obyvatel

Questionnaire sur le niveau de la vie en France

1. Quel est votre marital status?

- vous vivez seul
- vous vivez en couple avec un seul revenu
- vous vivez en couple avec deux revenus

2. Est-ce que vous êtes handicapé?

- Oui
- Non

3. Est-ce que vos conjoint est handicapé?

- Oui
- Non

4. Vous avez combien d'enfants à charge?

5. Quel âge ont vos enfants à charge?

Příloha č. 2

6. Énumerez les école où étudient vos enfants

7. Est-ce que vos enfants sont handicapé?

Oui

Non

8. Combien de vos enfants sont handicapé?

9. Quel était le revenu annuel du ménag en 2009?

10. Est-ce que vous bénéficiez les prestations de la CAF?

Oui

Non

11. Quelles prestations de la CAF vous recevez?

Příloha č. 2

12. Si vous recevez l'aide au logement, quel est le montant de la prestation?

13. Quel est le revenu mensuel du ménage? (à peu près)

14. Quel est le montant des dépenses mensuelles du ménage? (à peu près)

15. Quel montant des dépenses mensuelles est destiné au logement? (à peu près)

16. Quel montant des dépenses mensuelles est destiné à l'énergie? (à peu près)

17. Quel montant des dépenses mensuelles est destiné à l'éducation vos enfants? (à peu près)

18. Quel montant des dépenses mensuelles est destiné au transport? (à peu près)

19. Quel montant des dépenses mensuelles est destiné aux articles de consommation et
function normal du ménage? (à peu près)